

Mai számunk 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG),
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASARNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 88., SZÁM

DEBRECEN, 1933 APRILIS 20., CSÜTÖRTÖK.

ARA: 10 FILLER

A debreceni egyetemet meg fogjuk védelmezni!...

Vay László főispán és Vásáry István polgármester
kijelentései az egyetemi kérdéstről
a rendkívüli városi közgyűlésen

Vásáry: A három fakultást, melyet a tiszántuli ref. egyházkerülettől
vett át az állam, nem lehet érinteni, az orvosi fakultást sem lehet elvenni

Báró Vay: Sem likvidálásról, sem megcsonkításról nem lehet szó

Debrecen város törvényhatósági bizottsága dr. báró Vay László főispán elnöklésével szeptember 14-én rendkívüli közgyűlést tartott. Bár a tárgysorozaton mindössze csak egy ügy, a nagyterdei vígadó bérlete szerepelt, mégis a rendkívüli közgyűlést fontossá az az ünnepélyes tiltakozás tette, amelyet a debreceni egyetem megcsonkítása ellen egyhangulag hangoztattak.

NAPIREND ELŐTTI FELSZÓLÁS AZ EGYETEMI KÉRDÉSBEN

A közgyűlés megnyitása után a főispán bejelentette, hogy dr. Tervey Tamás napirend előtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Utalt arra, hogy hetek óta terjednek hírek a debreceni egyetem likvidálásáról, bizonyos leépítésről. Szükségtelen azt magyarázni, hogy mit jelentene, ha a debreceni egyetemet megszüntetnék, vagy az orvosi fakultást elvinnék. Ki nem számítható csapás volna ez a városra, mindenféle munkaalkalom legalább

50 százalékkal alább szállna. A város sokkal jobban visszaesne, mint amely nivón az egyetem megépítése előtt volt. Az egyetem megszüntetése olyan válságot idézne elő Debrecenben, amit talán sohasem tudnánk kiheverni.

Megnyugtatót kér a főispántól és a polgármestertől ebben a kérdésben. Ha tényleg bekövetkeznének bizonyos dolgok Debrecen egyetemére vonatkozólag, akkor esatásorban kell állanunk valamennyiünknek (ugy van) és előre meg kell tenni minden intézkedést a veszély elhárítása végett. Arra kéri a főispánt, mint a kormány képviselőjét, a polgármestert, mint a törvényhatóság vezérét és a közgyűlés tagjait, hogy ebben a kérdésben úgy álljanak, mint a sziklafal és úgy harcoljanak a jogokért, amelyeket a város pénzért vett meg, mert hiszen sok pénzben van ennek a városnak az egyetem, úgy harcoljanak, hogy semmiféle anyagi, vagy szellemi veszteség ne érje Debrecen-t. (Eljenzés, taps.)

nemzeti szempontból jelentőségteljes és ami kapcsolatos a multa vonatkozólag, ami jogi kötelezettséget állapít meg az államra, kormányra ennek a kérdésnek eldöntésénél.

Sokszor hallja az ember azt, hogy a négy egyetem sok csonka Magyarországon. Ha elfogadom is ezt a megállapítást, ennek következtetéséül semmiképpen sem vagyok hajlandó elfogadni azt, hogy a négy egyetem közül a debreceni egyetem legyen sok csonka Magyarországon. (Ugy van, nagy zaj.) Ha sok a négy egyetem, sok az a két egyetem, amelyet újabban létesítettek minden jogi kötelezettség nélkül. De nem vagyok hajlandó akceptálni azt sem, hogy a négy egyetem sok volna Csonka-Magyarországnak, annak dacára, hogy ezt a kérdést nagy előszeretettel tárgyalják igen sokan, akik azt hiszik, hogy itt a gazdasági és pénzügyi helyzetből való kibontakozásnak egyetlen módja minden irányban a fogyasztás tönkretétele. (Zajos helyeslés.) Mert méltóztassék végignézni, ami történt itt néhány esztendő alatt. Ez a takarékoság, ami itt ment, nem javított a helyzeten, hanem a helyzet súlyosbodását eredményezte. (Ugy van, zajos helyeslés.) Mert ilyen módon való takarékoskodás a még munkában levő élet egy-egy részének további megszüntetését és megölését jelentette. Ezen az uton nem lehet tovább menni és nem lehet menni a hibás pénzügyi szempontból, mert ez azzal a következményével járna, hogy itt olyan értékek dobhatnának oda a pusztulásnak, mint amilyenekre a bizottsági tag ur rámutatott.

Ha az ember előveszi az 1912. évi törvénykönyvet, amikor a törvényhozás foglalkozott a kérdéssel, hogy vajjon Magyarországon szükség van-e arra, hogy a már akkor megvolt két egyetemen, a budapestin és kolozsvárin kívül további egyetemek létesíttessenek, — tehát több mint husz évvel ezelőtt — akkor láthatjuk, hogy megállapítja a törvényjavaslat indokolása,

hogy igenis szükség van újabb egyetemre. És felsorolja az indoklás, hogy Svájcban minden félmillió emberre esik egy egyetem, Hollandiában 1.100.000 emberre jut egy egyetem, Svédországban 1.200.000 emberre, Belgiumban 1.600.000 emberre jut egy egyetem és még egyet mondok, 1899-ben Romániában 2.900.000 emberre esett egy egyetem. Tehát ha Romániában kellett ezelőtt több mint 30 esztendővel 3 millió lakosra egy egyetem, akkor nem mondhatja senki tárgyilagos gondolkodás, megbirálás és elmélyedés után, hogy Csonka-Magyarországnak 1933-ban sok volna a négy egyetem. Mert ha ezt elismerjük, akkor tulajdonképpen a kulturális nivónkat alászállítottuk annak, ahol 30 évvel ezelőtt állott Románia ebben a tekintetben. (Ugy van, nagy zaj.)

Ugyancsak ennek a törvényjavaslatnak a miniszteri indokolása megállapítja azt is, hogy Debrecenben egyetemet létesíteni szünet kötelezettség ama tradíciók következtében, amelyek itt éltek ebben a városban. Ha ezt annak idején elismerték, akkor ma senkinek nincs joga kétségbevonni ennek valóságát és helytállóságát. És ha a kulturális tradíciók Debrecenben indokolták teszik az egyetemet, azt nem lehet merőben finánciális okokból megsemmisíteni, vagy megcsonkítani. De nem lehet azért sem és nem hiszem, hogy a kormány ezt megtegye, mert éreznie kell, hogy mindaddig, amíg az állam képes teljesíteni olyan kötelezettségeket, amelyek nem magánjogi szerződésen alapuló kötelezettségek teljesítése elől azzal az indoklással, hogy nem áll az anyagi fedezet rendelkezésre, lehetetlen elzárkózni. (Zajos taps.) Még mindig látjuk, hogy van anyagi erő bizonyos fontos, vagy fontosnak látszó olyan terhek viselésére, amely terhek viselésére olyan erős erkölcsi és jogi kötelezettségek nem szügeztek le a kormányt, mint amilyenek a debreceni egyetemhez leszögeztek.

A debreceni egyetemre vonatkozólag a kormány annak idején azt vállalta, hogy tíz év alatt építi ki az összes fakultásokat. Mi ezideig békességesen néztük azt el, hogy dacára annak, hogy több mint husz év telt el, még mindig nincs teljesen kiépítve a debreceni egyetem. Lehetetlenség, hogy azt a három fakultást, amelyet évszázados birtokból vett át a tiszántuli református egyházkerülettől az állam, a legkisebb mértékben érinthesse a kormány. (Zajos taps, helyeslés.) Marad egy, amit Tervey bizottsági tag ur említett, az orvosi fakultás. Ezt sem lehet sem jogi, sem erkölcsi alapon elvenni, tisztán finánciális szempontokra hivatkozással. Itt van a kultuszminiszter ur leírata, aki megállapítja azt, hogy Debrecen város hozzájárulása akkor, amikor nem adtuk oda fele értékben a kör-

Vásáry István polgármester beszéde

Nagy figyelem közepett emelkedett szözlásra dr. Vásáry István polgármester és a következőket mondotta

— Öszintén szólva, nem tudok hitelt adni azoknak a híreszteléseknek, amely híresztelések az egyetem megcsonkításával kapcsolatban...

Bessenyei Gyula: Nem zörög a haraszt, ha nem fújja a szél.

Dr. Vásáry István polgármester: Nem is hetek óta, hanem immár egy esztendő óta felszínre vetődtek. Igazat adok a közbeszóló bizottsági tag urnak, hogy abban a közmondásban van valami igazság, amit méltóztatott idézni és így felmerülhetett az a gondolat nem egyszer, hogy az ország jelenlegi helyzetével kapcsolatban talán az egyetemekre vonatkozóan is kell valamelyes in-

tezkedéseket tenni a leépítés irányában. Azonban valahogy abból, hogy ezideig nem következett be és nem következett be éppen a debreceni egyetemre vonatkozólag semmi ilyen intézkedés, merem remélni azt, hogy helyes az a megállapításom, amely szerint én képtelenség tartom azt, hogy ilyen irányú intézkedés a valóságban bekövetkezzék. (Ugy van.) Ezideig legalább is az illetékesek magatartása azt mutatta, hogy teljes tudatában vannak annak, ami ezzel a kérdéssel kapcsolatos a jövő szempontjából, ami

**Ha betegség gyötri,
Arra legyen gondja,
Ismándi -val
emésztését
Mindig rendben
tartsa.**

Ázat az egyetemnek, kétharmada annak az összegnek, amibe az előzetes terv szerint az orvosi fakultás létesítése került. Ha Debrecen ilyen értékű hozzájárulást szerződéses alapon vállalt és a maga kötelezettségét teljesítette, akkor el sem tudom képzelni, hogy legyen kormány, amely vállalja Debrecen város törvényhatóságával szemben az orkölési konzekvenciáit annak, hogy a

Báró Vay László főispán beszéde

— Terve Tamás bizottsági tag ír napirend előtti felszólalásával kapcsolatban a magam részéről — mint a kormány képviselője — ki kell, hogy jelentsem, hogy a kormány részéről olyan szándék, hogy itt a Tisza István tudományegyetem likvidáltassék, nem volt, nincs és meg vagyok győződve, hogy nem lesz a jövőben sem. — (Éljenzés). De nemcsak a likvidálásról nem lehet szó, hanem az egyetem megconszolidálásáról sem. Tudatában vagyok annak, hogy Debrecen városa, mint Debrecen város közönsége és a Tiszántúli ref. egyházkerület másoda áldozatokat hozott annak érdekében, hogy itt 1911-ben az egyetem felépíttessék. Ennek teljes tudatában van a kormány is. Kétségtelen, hogy a mai nehéz gazdasági válságok közepette, amikor az államháztartás költségvetését a lehető legminimálisabbra kell összeszorítani, s lefaragni, természetesen ezt a redukción az összes intézményeken keresztül végig kell vezetni, ennek azonban arányosan kell történnie és ez nem jelenti azt, hogy az a Tisza István tudományegyetem a maga állagában sértheti. (Helyeslés). Amikor a költségvetés lefaragása az ország minden polgárának egyforma érdeke, akkor természetesen, hogy ennek arányosan kell megtörténnie és a lefaragással kapcsolatban az ország lakosságának összesen kell a szükséges áldozatokat meghoznia. — (Úgy van).

— A magam részéről idáig is figyelemmel kísértem a kérdést és állandóan informáltam nemcsak a kultuszminiszter urat, hanem a kormány többi tényezőit is afelől, hogy a Tisza István tudományegyetemhez hozzájárulni olyan tekintetben, hogy az egyetemnek lényeges alkotó része építtessék le, egyáltalán nem lehet. (Helyeslés, úgy van). A jövőben is ebben a törekvésben minden kétséget kizárólag a város közönségével együtt fogok harcolni (taps) és teljes mértékben a debreceni egyetem integritásának további megvédelmezésében is önökkel együtt fogok ebben a kérdésben küzdeni (Zajos taps, éljenzés).

— A kultuszminiszter úr éppen azért jön Debrecenbe, hogy személyesen meggyőződjön a helyzetről. Már előre kijelentem, hogy semmiféle állásfoglalás nem történt eddig, annál kevésbé történt.

szerződéses kötelezettséget, mint egyike a szerződő feleknek, a másik teljesítése után megtagadja, amikor nem szerződésen alapuló kötelezettségeket tud teljesíteni.

— Nagyon örülök, hogy ez a kérdés felszínre került éppen akkor, amikor a Kultuszminiszter úr Debrecenbe készült, mert meg vagyok győződve arról, hogy lehetnek kérdések, amelyek a törvényhatóság alkotó tagjait egymással szembeállítónak találják, lehetnek kérdések, amelyek a törvényhatóságon kívül a város közönségének egyes rétegeit egymással szemben állónak találhatják, de abban, hogy az egyetemet meg fogjuk védelmezni, azt hiszem, a törvényhatóság minden pártja és a város közönségének minden rétege teljesen egy lesz. (Viharos taps.) És ezt nagyon jó lesz tudni a Kultuszminiszter úrnak, mielőtt Debrecenbe jön, ennek a kérdésnek eldöntése végett. (Lelkes taps, éljenzés.)

hetett, mert a debreceni egyetem a maga fakultásait illetőleg a költségvetésben változatlanul benne maradt. Kizárólag annyi történt, hogy a pénzügyminiszter úr, amikor a költségvetés leépítését és lefaragását tartotta szemelőtt, felvetette a kérdést, hogy milyen módon lehetne Magyarország négy egyetemének részleges összevonásával valamiféleképp lényeges megtakarítást elérni. Ez a kérdés felvetett, de sem az összkormány sem a miniszterelnök úr, sem a kultuszminiszter úr részéről semmiféle állásfoglalás nem történt s meg vagyok győződve, hogy olyan értelemben, hogy a Tisza István tudományegyetem létét veszélyeztesse, nem történt és nem is történik semmiféle lépés (Zajos taps, helyeslés).

A NAGYERDEI VIGADÓ BÉRLETÉRE VONATKOZÓ SZERZŐDÉST ELFOGADTAK.

A közgyűlés tárgyalta a nagyerdei Vigadó bérleti szerződésének ügyét, melyet Zöld József, h. polgármester ismertetett.

A szerződés részleteiről már több ízben írtunk. A közgyűlés figyelemmel hallgatta meg az előadást és vita nélkül névszerű szavazással elfogadta a nagyerdei Vigadó bérletére vonatkozólag előterjesztett szerződéstervezetet s megadta a felhatalmazást a polgármesternek, hogy a szerződést kösse meg az Arany Bika Rézvénytársasággal.

CSÖKKENT A BANKJEGYFORGALOM

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma az április 15-iki kimutatás szerint az április 7-iki forgalommal szemben 14.9 millió pengős csökkenést tüntet fel. E csökkenést részben a váltótárcaállomány apadása, részben pedig a giróbefizetések idéttek elő. Az ércéskészlet a váltópénz-érem visszahozódása folytán 0.8 millió pengővel emelkedett.

Keresztes-Fischer miniszter a belügyi tárca problémáiról

Megkezdték a költségvetés bizottsági tárgyalását

Budapest, április 19. A képviselőház pénzügyi bizottsága megkezdte a költségvetés tárgyalását. Először a belügyi tárca költségvetésére került sor, melyet F. Szabó Géza ismertetett. A belügyi tárcánál 41 millió a megtakarítás. Korniss Gyula elfogadja a belügyi tárca költségvetését. Megfontolandónak tartja azonban, hogy fenntartandó-e feltétlenül a 30 főispáni állás.

Farkas Tibor kérdezte, miért késik a választófog reformjának előmunkálata.

Iványi Béla örömmel üdvözlö az alsófokú közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslatot. Sajnálattal látja, hogy nem egy fontos tételnél talán indokolatlanul lényeges apasztás következett be. Csilléry András tulságosnak tartja az állami közigazgatás centralizálását. A homlokterbe a szociális problémákat kívánja állítani. A hadirokkantak után a hadikölcsönjegyzőkre kell irányítani a figyelmet. Farkas Tibor a vidéki rendőrség és esendőség állítólagos hatalmi túllengését kifogásolta. Sürgette az általános titkos választófogot. Östör József szóvá tette azt a nyugtalanságot, amelyet az a hír kelte, hogy a kormány állítólag az összes állásfoglalás rendelkezési állományba helyezését, illetőleg az állásfoglalás kormány-kinevezését tervezi. Ezt a megoldást nem tartja szerencsésnek. Fenyő Miksa a társadalmi biztosítás kérdésével foglalkozott és helytelenítette, hogy azt a törekvést, amely az öregségi és rokkantsági biztosítási ág felfüggesztésével óhajtán a szociális felteket csökkenteni. Eckhardt Tibor szerint nálunk a közigazgatás annyi, mint politizálni. Ezt helytelennek tartja. A főispáni állást éppen azért tartja szükségesnek, hogy tehermentesítse a közigazgatás vezetőit a politikától. Megállapítása szerint a magyar közigazgatás külön számos külföldinél. Wolff Károly elismeri a közigazgatás reformjának szükségességét. Helytelennek tartaná azonban a külföldi példák túlzott utánzását és megmaradna az ezer éves alapon, megtartaná tehát az autonómiákat. A nemzet önvédelme szempontjából meg kell változtatni az állampolgárságról és a betelepülési engedélyvekről szóló tételek rendelkezéseit. Ez érdeke mindenkinek faji és felekezeti különbség nélkül. Meg kellene akadályozni, hogy olyanok, akiket máshonnan kiséprűtek, ideözönljenek. Kozma Jenő kijelentette, hogy a titkos választófog alapján áll. A magyar közigazgatás kitünően működik és a megszállott területen lakó lakosok visszaszírják a régi magyar szolgabírói közigazgatást.

Ezután Keresztes-Fischer belügyminiszter szólalt fel és megköszönve a tárgyalagos bírálatot, hangoztatta, hogy a választófog kérdésében a kormány le-

kötötte magát a titkos választófog mellett, de az idő tekintetében szabad kezét tartott fenn. A mostani választófog mellett több választás nem lesz. Védelmébe vette a csendőrséget és rendőrséget és általában a magyar közigazgatást, amely a mai viszonyok között is hivatása magaslatán áll. A megtakarítás súlyos érdekeket érint. A személyi kiadások apasztását nem a tisztviselői fizetések csökkentésével, hanem a szervezéssel kívánja elérni. Az autonómiát ki akarja építeni, de valódi autonómiát kíván és nem a formai. A közegészségügyi tételek csökkentését a miniszter is fátalmal látja. Ki kívánja építeni a betegség megelőzését, mert szociális szempontból fontosabb a nép lelki és testi egészségének megóvása. A gyermekvédelem még nagyon kezdetleges és ezen változtatni kell. Hangoztatta ezután, hogy az orvosi tultermelést meg kell szüntetni. A főispáni állások számát a helyi viszonyok szabják meg. A fátalság elhelyezését igyekszik saját tárcája körében megkönnyíteni. Gondoskodás történt abban az irányban is, hogy a megyéknél és megyei városoknál szintén gyakornoki állásokat szervezzenek. Először a főispánok állományát tartja, a közegészségügyi irodával való ellátását. A közüzemek kérdésének tárgyalása most van folyamatban és ezt közmegelegedésre kívánja megoldani.

Ezzel a bizottság a költségvetést általánosságban letárgyalta, illetőleg elfogadta.

A részletes tárgyalás során a Társadalombiztosítás címénél Csilléry András Farkas Tibor és Eckhardt Tibor felszólalására a belügyminiszter kijelentette, hogy az OTI-nak minden politikától mentesnek kell lennie. Az átszervezés kérdését meg kell oldani anélkül, hogy a biztosítottak körét csökkenteni. A jelenleg megszavazott orvosi kar tulságosan nagy. A társadalombiztosítási hátralékok behajtásának ügyét többé-kevésbé az idő által meghaladottnak tartja.

A belügyminiszter hangoztatta, hogy a hadikölcsönök átértékeléséről sajnos ezidőszent szó nem lehet. A kormány erre való tekintettel hozta be a segélyezési rendszert. Az igénylők folyton szaporodnak és ezért időnként már a fedezet esekélyége miatt is felülvizsgálat alá kell venni a fedezeteket. A rendőrség létszámának csökkentéséért vállalja a felelősséget. Gondoskodni kell arról, hogy a rendőrlégénységet fiatalokkal egészítsék ki. Gondoskodni kíván a rendőrlégénység betegellátásáról is. A bizottság a tételeket változatlanul elfogadta és ezzel a belügyi tárca tárgyalását befejezte. A bizottság holnap, csütörtökön délelőtt a kultusz tárca költségvetését tárgyalja.

Anglia megtorolja a moszkvai ítéletet

A koronatanács eltiltotta az orosz árubehozatalt.

London, április 19. Windsor kastélyban a királynak a titkos tanácsal folytatott tárgyalásai alapján kiáltványt írtak alá, amely eltiltja az orosz áruk behozataltát. A kiáltvány este a hivatalos lap mellékleteként jelent meg.

A kiáltvány megtiltja a legkülönbözőbb szovjetországi termékek nagyszámú behozataltát. A tilalom az oroszországi behozatalt mintegy 30 százalékkal csökkenti. A tilalom au-

rilis 26-án lép életbe. A Reuter iroda értesülése szerint a szovjet kereskedelmi képviselő 3 vezető tagjának diplomáciai mentességét kifejezetten felfüggesztették.

London, április 19. Simon külügyminiszter ma délután magához követte a külügyi hivatalba a szovjet nagykövetet és átadta neki a szovjet áruk behozataltát tiltó királyi proklamációt.

Japánnak Peking megszállásán tulmenő céljai vannak

Peking, április 19. A japán főparancsnokság közlése szerint a japán lovasság megszállta a Csi-Sao és Tun-Sao között levő országot és ezzel Peking Lőzetlen közelségébe jutottak.

A japán csapatok célja nyilván az, hogy Pekinget körülzárják és a kínai hadseregnek a visszavonulás útját elvágják.

PEKING ÉS TIENCIN SORSA

Tokió, április 19. A japán hadügyminiszter kedden újságírók előtt nyilatkozott Peking és Tiencin külső álló megszállásáról. A japán külügyminiszterium közölte, hogy japán és mandzsuria csapatok megszállták Peitaiho fűrdőhelyet és Csinvangtaut és kijelentette, hogy Peking és Tiencin megszállásától eltekintenek, ha a kínai katonaság nyugodtan viselkedik és nem intéz támadást a japánok ellen. Ellenkező esetben azonban Japán kénytelen lesz gondoskodni saját és idegen államok alattvalóinak biztonságáról a két város megszállásával. A meg-

szállás egyébként csak a normális állapot helyreállításáig fog tartani. Nanking, április 19. Jól értesült kínai körök vélekedése szerint a japánok Pekinget mindenestre megszállják, de ezen tulmenő céljaik is vannak. A japán előnyomulás végcélja a jelek szerint Kalgau városa. Ha a japánok ezt a várost elfoglalják, akkor Kína és a Szovjetunió teljes elkülönítését érik el, mert akkor kezükben tartják a Kalgantól Mongolországba vezető stratégialag fontos műutat.

AZ OROSZ JAPAN FESZULTSÉG

London, április 19. Japán határozottan visszautasítja azt az ultimátumszerű verbális jegyzéket, amelyet Karakán szovjet külügyi népbiztoshelyettes tegnap a moszkvai japán nagykövetségnek átnyújtott.

London, április 19. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a szovjetkormány a keletindiai vasutat eladja Mandzsurianak. A vételár mintegy 25 millió font volna.

A revízió elkerülhetetlen szükségesség...

Olasz válasz Kramarecse politikuskak.

Róma, április 19. A Giornale D'Italia a prágai sajtónak a revízió kérdésében való állásfoglalásával szemben megállapítja, hogy Csehszlovákia magatartásával nemcsak a revízió és Mussolini ellen száll sikkra, hanem magával a népszövetségi alapokmányával szemben is, amely 19. cikkelyében kimondja a revízió lehetőségét. Ismét bebizonyul tehát, hogy a kisantant egyformán a népszövetség és az európai együttműködés ellen fordult. Kramarecse képviselőnek a Prager Pressében közölt cikke, amelyben azt állítja hogy olaszország csak az osztrák-magyar hadsereg felbomlásának köszönheti egységét, legalább is ország. Olaszország a háborúban, a

háború végén legerősebb ellenállást talált az osztrák-magyar hadsereg részéről. A világháború végén keletkezett cseh légiók egyáltalán számba se jöhettek. A revízió nem személyes rosszakarat következménye, hanem olyan elkerülhetetlen szükségesség, melyet Olaszország, Anglia és más államok is elismernek. A revízió kérdésében a cseh sajtó állandóan jogi álláspontra hivatkozik. A jogi szempontnak azonban felelté áll a nemzetek létének joga, ami életszükséglet és egy egész világrész követelése, amely békét és munkát óhajt a fegyvergyárosok, valamint az őket szolgáló politikai csoportok és újságok fenyegetődzésével szemben.

A német delegátus valamennyi állam fegyverkezésének korlátozását követelte a leszerelési értekezleten

Berlin, április 19. Nadolni nagykövet a leszerelési értekezlet új összejutése előtt a leszerelési tervszel szemben elfoglalt német álláspontot a következőkben foglalta össze:

Németország a leszerelési hitelezője és követelése régen esedékesek. Határozottan számítunk arra, hogy most már áll be semmiféle újabb halasztás, mert nem fogadhatnók el. Álláspontunk vitathatatlan. Csak felül követeljük a pontosan előírt állapotnak, tehát valamennyi állam fegyverkezésének korlátozását olyan mértékre, amely csak nemzeti biztonságának védelmére szükséges, nem többet és nem kevesebbet. Ez azt jelenti, hogy az erősen felfegyverzett államoknak, erre a valamennyi állam részére megállapítandó legeszkélyebb mértékre kell leszerelni. Viszont a mi részünkre is meg kell engedni a nemzeti biztonság legalsó mértékéhez szabott fegyverkezést. A szeptember 1-i öthatalmi értekezlet egy egyezményben megállapította, hogy az értekezlet egyik célja a német egyenjogúság megvalósítása olyan rendszerben, amely valamennyi

államnak biztonságot nyújt. Ezt a meg egyeztetni mi most ismét megerősítjük. Az angol javaslat Németországnak a többi nagyhatalommal való egyenjogúsítása teljes megvalósítása érdekében öt évi átmeneti időszakot tervez. Nem akarunk semmiféle támadó fegyverkezést, azonban túllünk sem szabad megtagadni nemzeti biztonságunk védelmének minden lehetőségét. Az ellenfelek követeléseinek főleg 3 alapkövetelésről van szó, még pedig további szerződéses biztonsági kezességek megteremtése, Európa szárazföldi hadseregeinek egyesítésére, rövid szolgálati idejű, egyöntetű hadseregtípussal és a leszerelési sátlányos elenőzése.

Az ellenőrzés tekintetében meg lehet egyezni, mert természetesen nekünk nincs semmi ellenvetésünk az ellen, hogy a leszerelést ellenőrizzük. Ez azonban egyformán vonatkozik mindenkire és az ellenőrzésben nekünk is közre kell működni.

A szerződéseken alapuló biztonságot követeléséről olyan sokat beszéltek, hogy alig van szükség ezekre visszatérni. Változatlanul azt az állás-

Ruhacsere!

Viselt, kopott férfiruháját divatos gyapju szövetre cseréli HEGYI, SAS UCCA 4. SZÁM. (Hívásra házhöz megyek.)

pontot képviseljük, hogy az ilyen követelés, még hozzá mint a leszerelés előfeltétele, nem indokolt. A franciáknak az európai szárazföldi államok egységes hadsereg típusára vonatkozó követelése lényegében a német birodalmi véderő megszüntetésére irányul. Mi hajlandók vagyunk a birodalmi

véderőnél bizonyos változtatásokat végrehajtani. Ebben az irányban elvileg azonban ugyanugy, mint a többi állam, követeljük, hogy a hadseregrendszer tekintetében minden kormányának szabadkezet adjanak, hogy hadseregét az ország saját viszonyainak megfelelően szervezze meg.

Kormos Ferenc színművész gyásza

Felesége mára virradó éjjel meghalt.

Nagy esapás érte Kormos Ferenc színművészt, a Csokonai színház társulatának kedvelt és becsült tagját. Felesége mára virradó éjjel a sebészeti klinikán hosszas szenvedés után meghalt.

Kormos Ferenén már hónapok óta betegeskedett. Súlyos betegség támadta meg a viruló szép asszonyt. Az orvosok mindent elkövettek, hogy kigyógyítsák súlyos bajából, de a betegség gyógyíthatatlannak bizonyult. Utolsó kísérletképpen az elmúlt napokban Kormos Ferenét megoperáltak a sebészeti klinikán, de már a műtét sem segített. A nagybeteg állapota válságosra fordult és huszonnégy órai agónia után mára virradó éjjel meghalt.

Kormos Ferenén egykor ünnepelt színművész volt, de mikor férjhez ment Kormos Ferenéhez, visszavonult a színpadtól. Harmónikus házasságot éltek. Rajongásig szerették egymást és csak egymásnak éltek. Kormos Ferenét rendki-

vül leverte felesége betegsége és míg a klinikára nem kellett szállítani maga ápolta odaadó szeretettel. Ami időt csak a színpad meghagyott számára, felesége ápolására és gondozására szentelte.

Rendkívül nehéz volt Kormos Ferenének mosolygó arcát végigjárt szani komikus szerepeit, estéről estére nevetetni a közönséget, míg ő maga befelé sirt és szenvedett felesége súlyos betegsége miatt. Még tegnap is hőiesen eljátszott szerepét a „Kadétszerlem”-ben. Megnyugtatták azzal, hogy felesége jobban van, pedig ekkor már a sokat szenvedő asszony utolsó küzdelmét vívta. Kormos Ferenet az éjjel nem is értesítették felesége haláláról, mert a legyengült színész alaposan megpróbált ideget kimélni akarták. Így csak reggel hozzák tudomására a szomorú hírt.

Kormos Ferenén temetéséről illetékesek még nem történt.

Kést rántottak elárult társukra a cigányok a törvényszéken

Izgalmas jelenetek a vizsgálóbírói iroda előtt.

Ma délelőtt hallgatta ki a vizsgálóbíró dr. Preinesberger Jenő vizsgálatot Lakatos Borbála cigányasszonyt. Az volt ellene a vád, hogy Debrecenben és a környéken sorozatos betöréseket követett el vadházastársával együtt. Körmönfont ravaszszággal próbálta meggyújtani a csendőrség nyomozását a hétpróbás cigányasszony. Vadházastársával együtt elmentek a róm. kath. egyházhoz és bejelentette, hogy meg akarnak keresztelkedni. Mivel a keresztelés teljesítésének semmi akadály nem volt, az meg is történt. Lakatos Borbála és vadházastársa tehát már most új nevük alatt akarták élvezni a közösen elkövetett betörések gyümölcsét, azonban ez nem sikerült, mert a csendőrség kinyomozta a valót és Lakatos Borbálát őrizetbe vette.

Bent a vizsgálóbíró szobájában javában folyt a kihallgatás, mikor egyszer csak az iroda ajtaja előtt nagy zaj támad és egy kétségbeesett, rimánkodó cigány rohan be az irodába.

— Jaj, méltóságos uram, ments meg az életem, meg akarnak ezek odakint gyilkolni.

A cigány ijedelemben nem tudott egy épp, összefüggő mondatot kinyögni, de azért annyit még is ki lehetett hámozni a nagy nyögdecselésekéből is, hogy a folyosón tartózkodó két fiatal cigánylegény kessel támadt rá. Ezt az is bizonyította, hogy a két legény még mindig a kezében szorongatta kését és a szándékukat még akkor sem lehetett épp békésnek nevezni, mikor az üldözött az irodába menekült és csak a nagy zajra elősiető fogházörök tudták megfékezni a vadul csapkodó cigánylegényeket.

Később derült aztán ki, hogy a két

cigánylegény leplezte le Lakatos Borbálát és vadházastársát, amiért az asszony kihallgatása alatt a férfi felelősségre vonta őket. Szó szót követett és kére kaptak. A két cigánylegény ellen megindult az eljárás.

ELITELT SZEGEDI BANK-IGAZGATÓ

Szeged, április 19. A törvényszék egy évi börtönrre ítélte Kelen Hugó volt bankigazgatót kétrendbeli sikkasztás és hitelsértés miatt. Kelen a nála elhelyezett több ezer pengőt sajátjaként kezelte és a pénzzel a mai napig sem számolt el.

AZ IPARTESTÜLET TISZTIKÁRÁNAK ÉS ELŐLJÁRÓSÁGÁNAK BEIKTATÁSA.

Ma, csütörtökön este 6 órakor ünnepélyes keretek között fogja a debreceni Ipartestület ujonnan megválasztott tisztikarát beiktatni. Az ünnepély az Ipartestület Simonffy uca 1/c. alatt a helyiségében lesz, amelyen részt vesznek az iparhatóság képviselői, a kereskedelmi és iparkamara, a Kereskedő Társulat, a debreceni MÁV műhelyfőnökség és iparostanociskola, a fém- és faipari szakiskola, továbbá a sajtó képviselői.

Az iparosság ünnepén beiktatásra kerül az ujonnan megválasztott 3 alelnök, az 52 rendes és 52 előljárósági póttag, az ipartestületi szék elnöksége, továbbá rendes és póttagjai, a munkaügyi bizottság elnöksége, valamint munkaadó tagjai és végül a számvizsgálóbizottság 3 ujonnan megválasztott tagja.

Erdély, Bácska, Nyugatmagyarország és a Felvidék

sorsa Mussolini szerint

Rómából jelentik: Megbízható helyről érkezett hír szerint Mussolini revíziós terve a megszállott területek jelentős részét vissza kívánja csatolni Magyarországhoz. Vissza kerülne a Felvidék nagyrésze másfélmillió magyarral. Visszaesatolnának hozzánk a Csallóközt, a Ruténdet, azokat a területeket, amelyekre nézve a nagyköveti tanács is szükségesnek találta a határkiigazítást. A felvidéki városok közül Kassa, Érsekújvár, Losone és Ungvár lenne újra a magyaroké.

A román megszállás alatt levő területek közül is nagy rész jönne vissza több mint egymillió lakossal.

Visszakerülne Nagyvárad, Szatmár és Arad is.

A szerb uralom alól visszaadnák Magyarországnak Bácska és Bánát legnagyobb részét, így Szabadkát, Délbaranyát és Muraközt. Nyugat-Magyarországot viszont teljes egészében visszaesatolnák.

Ezt a tervet hivatalosan nem erősítették meg, de aki Mussolini elgondolására ismeri, bizonyosra veheti, hogy ezezel a tervvel a revízió kérdésének gyökeres elintézésével első sorban azt szándékozik elérni, hogy így Középeurópa nyugalma hosszú időre biztosítható.

A Nemzeti Egység Pártja Lillafüreden tartja országos értekezletét

Miskolc, április 19. A Nemzeti Egység Pártja május 21-én és 25-én a Lillafüredi Palota-szállóban tartja ezévi országos értekezletét. Az értekezleten a miniszterelnök vezetésével vitéz Borbély Maczky Emil főispán kezdeményezésére megjelenik nemcsak a kormány és a párt valamennyi vezető tagja, ha-

nem ott lesznek az ország főispánjai is. Eddigi terv szerint 160 képviselő és mintegy 100 politikai újságíró megjelenésére számítanak. A májusi országos pártértekezlet munkatervének részletes kidolgozását most készíti elő a párt vezetősége Sztranyavszky pártelnök irányítása mellett.

Küszöbön a dollar-infláció

Amerika megtiltja az aranykivitel — Roosevelt vámsökkenést és valutafelértékelést ajánl a nagyhatalmaknak

Washington, április 19. Megbízható helyen úgy tudják, hogy Roosevelt elnök a fokozott francia aranyelvonásokra való tekintettel, amelyek kedden négy millió dollárt tettek ki, szerdán rendeletet bocsát ki, amellyel megtiltja az aranykivitel az Egyesült Államokból való kivitelét. A legutóbbi aranyszállítások megnyugtató hatása az inflációról szóló híresztelések következtében muldában van, ami kedvezőtlenül befolyásolja a dollar árfolyamát.

Páris, április 19. A Petit Parisien washingtoni tudósítója, foglalkozva a küszöbön álló washingtoni tárgyalással, kijelenti, hogy nem akadémikus eszmecserekről van szó, hanem a világgazdasági értekezlet alapos előkészítéséről. Roosevelt hajlandó beállítani a háborús adósságok kérdésében, ha Franciaország és Anglia csatlakoznának felfogásához a három főkérdésben: a vámköltségek csökkentésében, a pénz felértékelésében és a valuták megszilárdításában.

Nagyon jellemző egyébként a tudósító következő megjegyzése: semmi kétség sincs aziránt, hogy Roosevelt kitűnő diszpozícióktól van áthatva Franciaországot illetően. Igaz, hogy MacDonalddal a Fehér Házba kapott meghívást, míg Herriotnak szállóban kell laknia; ez azonban nem jelent megkülönböztetést, csupán azt, hogy az Egyesült Államok elnöke számára lehetetlenség valamennyi delegátust, akik a legközelebbi hetekben Washingtonba érkeznek, a Fehér Házba meghívni.

Newyorkban továbbra is állhatatosan tartja magát a dollar felhígításának híre.

Roosevelt hosszasan tanácskozott Thomas szenátorral és a dollar felhígítása többi hívével. Hír szerint arra kérte őket, hogy legalább a gazdasági világerőkezlet összehívásáig fűgesszék fel terveiket. Általában azt hiszik, hogy ha a várt üzleti fellendülés rövidesen be nem következik, akkor a kormány nem tud tovább ellenállni az inflációra irányuló követeléseknek.

Reiney, a washingtoni képviselőház elnöke azt mondotta a sajtótudósítók-

Valami inflációs intézkedést okvetlenül be fogunk vezetni. Roosevelt elnök most tanulmányozza ezt a kérdést. Az elnök saját terveit akarja a törvényhozás elé terjeszteni.

A közönség lázas áruhalmozást kezdett. A chicagói gabonatözsde ismét erős vételhullám borította el.

A NEMZETI BANK LESZÁLLÍTOTTA A DOLLÁR ÁRFOLYAMÁT

Budapest, április 19. A budapesti tőzsdén a nemzetközi devizapiac eseményei állottak az érdeklődés előterében. Tegnap ugyanis a külföldi devizapiacokon ismét ideges volt a hangulat, mert Amerikából következetesen terjesztik a dollar-inflációról szóló híreket. A híresztelések nyomán ma ismét nagyobb kínálat mutatkozott a külföldön a dollárból, amit a zürichi jegyzés is demonstrál. Zürichben ugyanis tegnap 513-on jegyezték Newyorkot, ma pedig 502-re esett a jegyzés. A dollar áresésével kapcsolatban természetesen rendkívül érdeklődés nyilvánult az iránt, hogy a Magyar Nemzeti Bank változtat-e és milyen mértékben a dollar-jegyzéseken? Délután két óra tájban terjedt el a híre annak, hogy a dollar jegyzését (100 dolláronként érte) 570.50-ről 568 pengőre szállította le a Nemzeti Bank. Ugyanennyivel szállították le a newyorki kifizetés árfolyamát is.

ÚJ ARANYPOLITIKA AMERIKÁBAN

London, április 19. Washingtoni lapjelentés szerint az amerikai új aranypolitikát, amely ma már életbe lépett lényegileg az arany-alap elhagyásával egyenértékűnek tartják, bár hivatalos részről pusztán az árszínvonal-emelésére irányuló intézkedésnek minősítik. Remélik, hogy az aranypolitika haladéktalanul ki fogja szorítani a törvényhozás ügyrendjéről és banklevegőparitási javaslatokat.

Magyar agrártermék nem juthat be a német piacra

A Hitler-kormány szigorú következetességgel valósítja meg programjának azt a pontját, amely a német mezőgazdaságot minden külföldi versenyyel szemben védeni kívánja.

Most két újabb intézkedéssel lépett a nyilvánosság elé. Mindegyike azt a célt szolgálja, amelyet a multkorai intézkedés, mikor a német kormány elrendelte, hogy az összes német postahivatalok kötelesek napi áron átvenni és nyomban kifizetni a legkisebb tojásmennyiséget is. Most ennek kiegészítésére elrendelte a kormány, hogy a mezőgazdasági főiskolák összes állásnélküli végzett növendékei kerületenként járják be a falvakat, válogassák ki a tenyésztésre vagy tojástermelésre alkalmatlan baromfiakat, a helyi hatósággal egyetértően intézkedjenek a tojárfarmok anyagának felfrissítéséről, úgyhogy hat hónap elteltével Németország parasztságának egymagukban ne csak elláthassák a német belfogyasztást, hanem még külföldre is exportálhassanak.

A másik intézkedés állami gyümölcs- és zöldségértékesítési központ megszervezését rendeli el oly célból, hogy a kisgazdaságokban a gyümölcs- és fő-

zeléktermelés emelhető legyen és az értékesítés a közvetítőkereskedelemben teljes kikapcsolásával hatósági szervek útján közvetlenül történhessenék.

Erre a célra a kistermelők bizonyos előlegekben és segélyekben részesülnek és a cél itt is az, hogy a legrövidebb időn belül Németország gyümölcs-importállam helyett exportállam legyen.

Ha tehát a német kormány hajlandó is volna engedelményeket tenni a magyar agrárkivitel javára, ezek a kedvezmények ilyen rendszabályok életbejötté után értéktelenné válnának, mert hisz ilyen körülmények között magyar agrártermék többé igazán nem juthat el a német piacokra.

Szabadalmazott „Kestos”

csodamelltartót a legkutatóbb szem sem veheti észre, a legerősebb alaknak is remek formát ad. Most érkezett márkás pártist modell — csak a GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós-u. 5.

HITLER 44-IK SZÜLETÉSNAJPA

Berlin, április 19. Hitler csütörtöki születésnapja alkalmából a birodalom valamennyi középületére kitzük a fekete-fehér-piros és a horogkeresztes zászlót. Hindenburg a születésnap alkalmából ezüstkeretes fényképét küldte a kancellárnak sajátkezü szívelyes üdvözlő sorokkal. Minthogy a kancellár, aki 44-ik születésnapját ünnepli, helnap nem lesz Berlinben, a kancellária előcsarnokában ívet tettek ki azok számára, akik aláírásukkal akarják gratulációikat kifejezni. A csütörtöki napon óriási ünnepek lesznek.

Berlin, április 19. Csütörtökön. Hitler birodalmi kancellár születésnapján, az egész birodalomban fellebögözzék a birodalom, a tartományok és községek valamennyi hatósági épületét. A birodalmi kormány felszólította az egész német népet, hogy csatlakozzék a hatóságok eljárásához.

LETARTÓZTATOTT CENTRUMPÁRTI KÉPVISELŐ.

Bingerbrückben letartóztatták Dieleporosz centrumpárti képviselőt, aki mint a szőlőművelési szövökezet igazgatója, szabálytalanságokat követett el. A szövökezet pénztárosát is letartóztatták. Hír szerint több millió márkás államszegély elszámolása körül vannak bajok.

A BIRODALMI BANK HELYZETE.

A birodalmi bank visszafizette a rediskonthitelt. Ennek a műveletnek hátralekös háromnegyed részét is keresztülvitte már a bnk: április második hetében 52.5 millió dollárt fizetett vissza külföldi hitelezőinek. A bank aranyállománya 421.4 millióra, a fedezetképes devizák állománya 108.4-re csökkent. A fedezeti arány 22 százalékról 15.5 százalékra csökkent.

Az amsterdami Telegraaf berlini tudósítója riportot írt az oranierburgi internálóláborról. A foglyok a körülményekhez képest meg vannak elégedve sorsukkal. A fegyelem nem elviselhetetlen. A náciák meg akarják győzni volt politikai ellenfeleiket arról, hogy a nemzeti szocializmus elméletileg és gyakorlatilag is messze felülmúlja a kommunizmust.

Wedgewood angol szocialista képviselő azt írja a Times-ben, hogy a világon elszórtan élő 12 millió német azért hallgat, mert fél a mostani rendszertől.

Ulnában ma nagyobb tüntetés volt a lengyel zsidó kereskedők ellen. Négy üzemet átmenetileg bezártak, négy kereskedőt átmenetileg védelmi őrizetbe vettek.

A danzigi szenátus nem engedélyezte a nemzeti szocialistáknak ma estére tervezett fáklýásmenetét.

Lengyelországban rohamosan terjed a németellenes bojkott.

A FRANCIAK

ELZÁSZI BETÖRÉSTŐL TARTANAK. A Paris Midi szerint a legfelsőbb francia hadvezetőség intézkedéseket tett oly irányban, hogy „nemzeti szocialista bandák esetleges megdöntésére elzárja a betörésének elejét vegye”.

NEURATH LEMONDOTT?

Berlin, április 19. Politikai körökben híre járt, hogy Neurath báró külügyminiszter beadta lemondását. Azt beszélék, hogy már legközelebb Pápen helyettes kancellár veszi át a külügyi hivatal vezetését.

Tavaszbredése

Ijjságom minden lázas álma
Már lobogva újra bennem ég,
Égbe emel reményiségem szárnya
S visszatérve új hit két utána.

Évszázadok akarása, vágya
Feszíti ma hívő lelkeket,
Mely tegnap már halottai dalt zengett
S azt hirdette: minden elveszett.

Ma nem ostromlom hangos fennszóval
Az eget, az Urnak trónusát,
Hogy meghallják ott bus kiáltásom:
„Mért bocsátdod ostorod ideánk!...”

Temetőkből, sírok mély öléből
Mindenütt fakasztál életet, —
Erzem, hogy a hosszú tél után majd
Ejőn a várt, magyar kikelet.
Sulgyokné Z. Kiss Etelka.

Tokiói lapjelentések szerint a japán kormány törvényjavaslatot készít az ország összes anyagi erőforrásainak a mozgósítására arra az esetre, ha a Népszövetségből való kilépése után a hatalmak gazdasági vesztégszárát határozónak el Japán elszigetelésére. Japánban valamennyi iparág vezetését és elvezetését a kormányra ruházná át.

A budapesti törvényszék Horváth-tanácsa Debrecenben folytatja az Ipari és Kereskedelmi Rt. nagyszabású bünpörében a főtárgyalást

Az első napon tizenöt tanút hallgattak ki. — Az ítéletet valószínűleg a jövő hét elején Debrecenben hirdetik ki.

A budapesti törvényszéken dr. Horváth Géza tanácselnök büntető tanácsa, még április harmadikán megkezdte Fülöp Sándornak, a Debreceni Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság volt vezérigazgatója bünpörének tárgyalását. — Az ügyesség folytatolagosan elkövetett csalás büntetése, ötrédbeli magánokirathamisítás büntetése és hűtlen kezelés vétsége címen emelt vádat Fülöp Sándor ellen. Ugyancsak a vádlottak padjára kerültek Berger György, — Weisz Jenő, Lázár Adolf, Fülöp Gyula és Rákos Győző, akik ellen mint bűnszándék ellen emelt vádat az ügyész. A főtárgyalás folyamán azonban vitéz dr. Széchy István ügyész, Rákos Győzővel szemben elejtette a vádat s így ellene az eljárást jogerősen megszüntették. Mivel a bűnügy budapesti tárgyalása során szükségessé vált, hogy számos olyan tanút hallgasson ki a bíróság, akik Debrecenben laknak, költségkímélés végett a Horváth tanács az igazságügy-miniszter engedélyével leutazott Debrecenbe s itt folytatta a tárgyalást.

A folytatolagos főtárgyalást dr. Horváth Géza tanácselnök szerdán reggel nyitotta meg a törvényszék épületében a 14. számú teremben. A főtárgyaláson mind az öt vádlott megjelent.

A tanács tagjai dr. Lengyel Ernő előadó és dr. Horváth Ferenc szavazó bírók voltak. Pótbíró dr. Falaki János. A vádat dr. vitéz Széchy István ügyész képviselte, aki éveket ezelőtt Debrecenből került fel a fővárosba. Fülöp Sándort és Berger Györgyöt dr. Bernfeld Imre fővárosi ügyvéd védte, míg Lázár Adolf védelmét dr. Gábor Jenő debreceni ügyvéd látta el.

A szerdai tárgyalási napon 15 tanút hallgatott ki a bíróság. Dr. Gábor Jenő ügyvédet mint tanút is kihallgatta a törvényszék. Gábor Jenő szerint Lázár Adolfot mindig úgy ismerte, mint megbízható becsületes embert. Svéd Béla magántisztviselő 1927—1928-ban volt a vállalat alkalmazásában, de az üzleti összeköttetésekről nem tud. Kepes Lajos berettyóújfalui kereskedő vallomása szerint Fülöp Sándor sokat keresett s jövedelméből az öccsének is adott. Ugy tudja, hogy Fülöpnek négy autója is volt, mikor annak idején lefartóztatták. Dajka Sándor berettyóújfalui gazdálkodó elmondta, hogy Fülöp Gyula felkérésére váltót és kötlevelet írt alá, melyeket aztán a vádlott átcedált az Angol Magyar Bankhoz. Neki ebből 3300 pengő kára volt, de ezt megtérítették. Vitéz József Ferenc raktárkezelő szerint Fülöp Gyula nem tud Fülöp üzleti összeköttetéseiről. Braun József terménykereskedő tanuvallomásában azt mondotta, hogy Fülöp Gyula az Ipari és Kereskedelmi Rt. nevében kötött vele üzletet. Kofler Ferenc hajduhadházi kereskedő után Kompler Lipót szolnoki vállalkozó előadta, hogy 1926—27-ben ő a Felső-tisza Rt. tisztviselője volt, melynek élén Lázár Adolf igazgató állott. Tud arról, hogy Fülöp Sándor üzletkötés céljára 180 millió koronával terhelte meg az Ipari és Kereskedelmi Rt. részéről az ő vállalatukat, ami miatt Lázár nagyon felháborodott. Pár nap múlva azt az összeget törölték ki.

Ezután Weiszhaus Tibort hallgatta ki a bíróság, majd a részvénytársaság volt főfőnöke, Podrogya György tett tanuvallomást, amely szerint Fülöp

Sándor többször ment át autóján megszállt területre és néha 50—60 ezer cseh koronát is hozott át. A vezérigazgatót egyszer Bécsben, egyszer Budapesten látta mulatni. Fülöp egyébként többször járt Berettyóújfaluban és segítette festvérét, Erdélyi Katalin, aki a részvénytársaságnak alkalmazottja volt, előadta, hogy a könyvelést sokszor csak a főnökök szóbeli bemondása után végezték, ami miatt ő szót is emelt. Szerinte a könyvelés nem volt kifogástalan. Példákat sorolt fel s ezekkel akarta igazolni, hogy az árukészlet helytelenül volt felvéve. Egy alkalommal 88 vagon tengerit könyveltek el, néha az a tétel csak fiktív volt. Ő a maga részéről Furkovics igazgatónak is kijelentette, hogy a könyvelésért felelősséget nem vállal. Tudomása szerint Fülöp Sándor sokszor játszott a tőzsdén.

A törvényszék ezután több tanút hallgatott még ki, így Sipos Imre fő-

könyvelőt, Katz Ármán magántisztviselőt, Fogell Dezső kereskedőt és másokat, akik azonban az ügy lényegére vonatkozóan semmit nem tudtak mondani.

Délben egy óra tájban Horváth tanácselnök kijelentette, hogy a tárgyalást felfüggeszti és annak folytatását csütörtök reggel 9 órára tűzi ki, amikor is a beidézett tanúk kihallgatására kerül a sor. Dr. Gábor Jenő védőügyvéd 4—5 tanú kihallgatását kérte, amit a bíróság rövid tanácskozás után el is rendelt.

Értesülésünk szerint a Horváth-tanács csütörtökön, pénteken és szombaton a további debreceni tanukat hallgatja ki. Hétfőn dr. vitéz Széchy István ügyész mondja el vádbeszédét, aki után a védők fognak beszélni. Horváth elnök a perbeszéd befejezése után Debrecenben hirdeti ki a nagyszabású bűnügyben az ítéletet.

Mackintosh, a skót egyház vezetője a Nagytemplomban prédikált

Baltazár püspök a skót egyházi férfiak tanulmányútjának jelentőségéről

Szedán délelőtt 10 órakor zsufolásgig megtelt a Nagytemplom előkelő közönséggel Mackintosh skót moderátor az angol református egyház ez idejé feje szolgált. Az istentiszteletet a skótok által is imert „Urnak szolgálai mindnyájan” kezdetű 134. zsoltár eléneklése után Mackintosh és dr. Farkas Pál mentek fel a szószékre.

Mackintosh angol nyelven imát mondott, majd nagyon szép beszédet tartott. A prédikáció lényege és központja az Istennel való békesség keresése volt, amely a bizakodásban és imádkozásban nyilvánul meg.

A gyülekezet nagy áhitattal hallgatta Mackintosh beszédét, melyet dr. Farkas Pál, a püspök segédlelkésze tolmácsolt magyar nyelven.

A prédikáció után Mackintosh ismét angol nyelven imádkozott és megáldotta a gyülekezetet. Felhangzott a Himnusz, majd a gyülekezet éneke.

A templomból kiözönlő sokaság körülvette Mackintosht, aki dr. Baltazár Dezső püspökkel, Sipos Imre központi lelkésszel és dr. Farkas Pál segédlelkésszel palástban voltak. Nagy érdeklődéssel nézegette a közönség a skót lelkészt, akinek vállalt magyar református papi palást horította. Ezt a ritka jelenetet Webster is fényképezte.

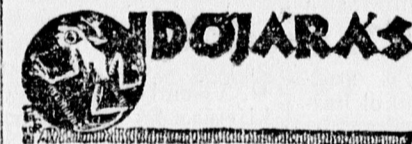
A Nagytemplomban tartott istentiszteletre testületileg bevonult az egyház tanácstermében éppen lelkészi értekezletet tartó Bihar-érmelléki egyházmegye Székelyhídy Béla esztercsi vezetése mellett.

Holnap, csütörtökön délelőtt a kormányzó fogadja Mackintosht és Webstert, akik szerdán délután az 5 órai gyorsul utaztak el Budapestre. A fővárosból Losoncra mennek az ottani magyar református egyházak meglátogatására.

Dr. Baltazár Dezső püspök Mackintosh látogatásáról a következőket mondta a Debrecen munkatársának:

— Nagy jelentőséget tulajdonítok Mackintosh és Webster közös tanulmányútjának remesak egyházi, hanem politikai vonatkozásban is.

Fontosnak tartom ugyanis, hogy a skót egyház, amely a legpuritánabb egyháza a világnak, irántunk érdeklődik olyan mértékben, mint történet ez most Mackintosh és Webster látogatása alkalmával. Azért jöttek hozzánk, hogy tanulmányozzák a viszonyokat itt Magyarországon is, hogy személyesen győződjenek meg róla, milyen hatást gyakorolt a szétarabolás Csonka-Magyarország református egyházára és milyenek a viszonyok a megszállt területeken. Szomorú benyomásokat szereztek a megszállt területi reformátusok állapotáról. A maguk hatáskörében Mackintosh és Webster igyekeznek majd ezeket az állapotokat megjavítani.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenli április 19-én:

A hideg időjárás Európaszerte tart. Hőzárporok Közép-Európa számos helyein voltak. A hőmérséklet a déli órákban mindössze 5 fok körül mozgott, aránylag meleg időjárás van. A Földközi-tenger medencéjében és a Balkán délkeleti felében, ahol a déli hőmérséklet helyenként a 20 fokot is meghaladta. Hazánkban borult és hűvös az időjárás. Tekintélyes lecsapódások a déli határszélen, Szegeden és Pécsen voltak és a 10 millimétert meghaladták. A Tiszántulnak még eddig alig néhány tízedmilliméter jutott csak. A hőmérséklet emelkedésben van és Debrecenben a déli 5 fokról 7 fokra emelkedett.

IDŐPROGNÓZIS: Borult idő, lassan emelkedő hőmérséklet és némi eső.

Széchenyi úti
SZÉP SAROKTELEK
200 n. 6l, a Vágóhid mellett vilamos megállónál, négy házhely 300 n. ölesek eladók.
BARTHA ISTVÁN,
Ispótlály u. 3. Telefon 27—85. sz.

Szombaton, április 22-én.

Gyenge
ANNE HOSELLE **Anna**

a newyorki Metropolitan világírú énekesnője

K. VOITH ILONKA, SZORAD
E. ERDY PAL, felléptével

Pillangó

kisasszony

Karnagy: KOMOR VILMOS.

Minden este a legnagyobb operett sláger, a

Kadétszerelem

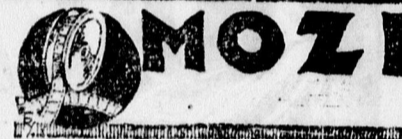
kerül színre.

MA, csütörtökön délután

ZONA HELYARAKKAL

Szabin nők elrablása

KACAGÓ DÉLUTÁN!

Mozik műsora:

URÁNIA. Kizárólag csak felnőtteknek! „Miszter X.” Misztikus történet 10 felvonásban.

VIGSZINHÁZ. „Önagysága nem akar gyereket.” Zenés vígjáték 10 felvonásban. Liane Haid és George Alexander.

APOLLÓ. Két sláger! „Hárman egy ellen.” Filmregény 6 felvonásban. (Edmund Lova.) Szerelmes esküvő. Vitéz történet 6 felvonásban.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor. Apollóban: 7 és 9 órakor. Az 5 órás előadás félhelyárral.

MISTER X.

Bemutatta az Uránia.

Amerikai grand-guignol film. Tagadhatatlanul érdekes. Newyorkban rejtélyes gyilkosságok sorozata foglalkoztatja a rendőrséget, a nyomok egy híres orvosi intézet felé vezetnek. Az intézet vezető orvosának a rendőrség 48 óra időt ad, hogy állapítsa meg orvostársairól, melyik lehet a gyilkos. Négy orvos, egy szolgáló: a néző számára mind gyanús. Az utolsó percekben derül ki a tettes, egy újabb gyilkosság és kísérteties körülmények között. A rendező, Kertész Mihály, a jó detektívregények feszültségével és misztikus külsőségek erős hangsúlyozásával ható munkát végzett. A derűs elemet egy riporter képviseli igen kedvesen és hatásosan; jó színész. Sokat ront a történet komoly érdekességén bizonyos bolékos jelenségek, meg bolmi kannibalizmus emlegetése és az, hogy a grand-guignol néha túl van feszítve. Alapjában azonban érdekes és izgalmas ez a film.

A „Mister X”-et három kis Warner Brothers film és változatos hirdető előzi meg az Uránia műsorán.

MAGYAR EST.

(A máv. filharmonikusok IV. bérleti hangversenye.)

A máv. filharmonikus zenekar május 7-én tartja meg szezonzáró IV. bérleti hangversenyét egy magas színvonalú „Magyar esttel” és ennek keretében áldoz mély kegyelettel az Egyesület volt nagynevű társelnökének: P. Nagy Zoltán meleg szeretettel őrzött emlékének is. Az est kiváló vendége: dr. Székelyhidy Ferenc, a m. kir. Operaház művésze lesz. A gazdag program: **Abonyi, Dohnányi, Erkel, Kacsóh, Weinert, Kodály, Szigethy, dr. Tatay, Szabados, Hubay, Liszt** műveit adja. Az est teljes műsorát egyik következő számunkban adjuk.

DR HÜTTL TIVADAR ELŐADÁSA

Rendkívüli érdeklődés előzi meg a debreceni tudományegyetem kiváló professzorának, dr. Hüttl Tivadarnak a Cobden Szövetségben április 22-én délután egyenlőre hétkor Semmelweisről tartandó előadását.

Az előadást dr. Baltazár Dezső püspök, a Cobden elnöke vezeti be.

A Cobden Szövetség tagjai számottevő tagsági jegyük alapján a belépőjegy díjmentesen vehetik át a Méliusz könyvkereskedésben, nem tagok a számozott műsört a Méliuszban válthatják meg. Akik meghívóra igényt tartanak. 19—55 tele-

fonszám alatt jelentsék be címüket. Előadás után az illusztris előadó tiszteletére a Cobden Szövetség társasvacsorát rendez az Arany Bika

különtermében, melyre jelentkezéseket 19—55, vagy 31—02 (Debreceni Első Takarékpénztár) szám alatt fogadnak el.

EGYRE SZAPORODNAK A FELJELENTÉSEK A FEJFATOLVAJOK ÜGYÉBEN

Amióta a rendőrség leleplezte a fejfátolvajokat, a közönség felkeresi a temetőben elhunyt hozzátartozóinak a sírját, amelynek során rengeteg fejfátolvajra jönnek rá. A károsultak egymásután tesznek feljelentést a rendőrségen, ahol már egész halom feljelentés gyűlt össze a kegyeletsértő fejfátolvajok ellen.

Ujabbán a következők tettek feljelentést a rendőrségen fejfátolvajok

miatt: Szilágyi Andrásné Németh uca 63. sz. a. lakos Péterfia ucai temetőből egy fejfa, Nagy Józsefné Magyar uca 28. sz. a. lakos Péterfia u. temetőből két fejfa, Molnár Mihályné Magyar u. 28. sz. a. lakos Péterfia u. temetőből négy fejfa, özv. Horváth Istvánné Darabos u. 15. sz. a. lakos a Kossuth u. temetőből ellopott két fejfa miatt. A rendőrség a fejfátolvajok ellen tovább folytatja az eljárást.

A Svetits Szövetség nagyszabású színelőadása száznál is több szereplővel

Április 27-én és 28-án két előadásban kerül színe a Csokonai színházban a »Magyar mese« a Svetits Szövetség rendezésében

A Svetits Szövetség, mely a Svetits intézet egykori növendékeit tömöríti, nagyszabású színelőadásra készül. — »Magyar mese« a címe ennek a monstre előadásnak. Ez a cím egy olyan mese címe, amelynek fele szín-igaz, megtörtént esemény, egy darab történelem. Szegény megcsontított hazánk szétmarcangolását tárja elénk, majd pedig

»Hiszekegyünk« és lelkiünk mély bizakodása szerinti jövőnk, Magyarország feltámadását várásolja szemünk elé.

A magyar nőnek bivatása a lelkek tisztaságának magyar szellemben való megtartása. A magyar nők kötelessége nemzetükkel szemben nem az úgynevezett »dolgozó nők« munkásságában merül ki, hanem a jobb magyar jövő-

dőt, a bizakodást, a reménységet, a kifáradó lelkekben izzó parázként fenn tartani. Ilyen szent kötelességet teljesítenek a Svetits Szövetség dűlék asszonyai is a »Magyar mese« című háromfelvonásos táncjáték megrendezésével, amelynek keresztülvitele után a Svetits Szövetséget hosszú időközön át, minden jó magyar, aki ezt a mesejátékot látta, dicsérve fogja emlegetni.

Közel 180 szereplő fogja előadni a mesét zenekari kísérettel. A prólák sokasága, az előkészületek nagysága, a szereplők és rendezők fáradhatatlan lelkesedése oly magaslatra fogják emelni az előadást, amilyenre csak ritkán akad példa.

A »Magyar mese« április 27-én és 28-án kerül színe a Csokonai színház színpadán. Oly nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy az első előadásra már csaknem minden jegy elkelt, a második előadásra azonban a jegyek még kaphatók.

Festék és háztartási cikkekért forduljon bizalommal a

Krayer E. és Társa
festékgár
fióközetéhez

Csapó-u'ca 5. szám alatt.

(31. folytatás.)

A szálloda igazgatói izgatottan beszéltek: — Eppen kéni akartuk Mathison urat, hogy a maga részéről se közöljön semmit se a hazai, se a külföldi sajtóval. Mi mindent elkövettünk, hogy az eset nyilvánosságra ne kerüljön. Hisz ez egyértelmű volna a szálloda tönkretételével. Ki szállna ide, ahol halálban 3 órák késsel és reggel 7 órák törrel támad a szobájában a vendégre. Rettenetes kérem. Hát nem igaz, kérem?! A kormányt is megkörtük, hogy idegenforgalmi szempontból tiltsa meg a szállodai merénylet hírlapi közlését és külföldre se engedjen távirati közlést. Minden remény megvan arra, hogy az intervenció sikerrel jár. Különben is a litván sajtó olyan hazafias, hogy belátja, milyen károk származnának a közlésből. Most már csak uraságodon fordul meg a dollog...

— De uraim, nekem legalább is annyira érdekel, hogy az eset titokban maradjon, mint Önöknek.

— Akkor azt hisszük, hogy sikerülni fog a teljes hallgatást elérni, nagyon örvendünk, nagyon örvendünk, — mondták majdnem egyszerre a szálloda derék igazgatói.

Mathison délután végre elhagyhatta a teánéző súlyos kalandok városát. A danzingi utasszállító repülőgép vitte hazájába és végre ez alatt az út alatt nem történt vele semmi.

Késő este lett mire Danzingba megérkezett. Most felülhetne a berlini gyorsra és utazhatna haza, a családi körbe. Nyugalmat, nyugalmat már egyszer! Am újra feltámadtak súlyos aggodalmai. Ha hazatér, bármilyen övintézkedéseket tesz — szűz halál várja az R. G. V. kémszervezet részéről. Ha

valahol megtalálják, otthon csak megtalálják ezek a bérecek. Kiszáll autójából, a sarokról lelévők, gyalog megy, valaki szembe fordul vele és leszúrja. Vagy ki tudja: ételebe-italába mérget kevernek, kiszedik autójának esavarijait, hogy katasztrófa következzen be. Nem lehet azt kiszámítani: mi a R. G. V. embereinek az alkalmas módon való kiírása. És még bajba, veszedelembe rántaná magát Helént. Az orgyilkosok nem kímélnék leányát sem. Az orgyilkosok nem udvariaskodnak. Hát kímélték a főhercegasszonyt Szerajevóban?... Helénnek élni kell, élni kell boldogn. De ő sem akar nyomorultul elpusztulni. Hát hol van az ő közismert találatkészsége, mely éppen nagy dolgokban mutatkozik meg. Most meghátrálna?! Igen meghátrál, de csak azért, hogy kijátsza ellenfeleit, tévútra vezesse őket... Nem hagyja magát a nyomorultaktól kiírtnak. A rendőrséghez fordulhatna védelemért. De ezek ellen az elszánt gazfiékok ellen nem elég a rendőri védelem. Ravaszághoz kell folyamodni. Furfang ellenében furfangot... Mathison beült egy kis kávéházba, jóízűen megkávézott — és kész volt a tervvel.

IX.

A szerelem rapszódája.

A Mathison villában ezalatt várták a családfő visszaérkezését. Első napokban Helén nagyon aggodott, de minden aggodalma eloszlott, mikor harmadnapra táviratot kapott atyjától ezzel a szöveggel:

»Egészséges vagyok. 8—10 nap múlva térhetek haza. Üzleti ügyben valószínűleg Angliába is átmegek. Csókol atyád.»

Feltűnő volt, hogy Danzingból jött a távirat, holott éppen ellenkező irányba, Freiburgba indult, de hát Mathison máskor is

adott okot ilyen meglepetésre, nehéz üzleti ügyei, vagy pedig a messze fekvő gyártelepek látogatása miatt heteket töltött távol.

Helén ennek ellenére nagyon nyugtalan volt. Rendkívül éles belső harcot vívott magával. Az értelem küzdött a szívvel. Mióta Iván búcsúzása alkalmával önfelédten, egy gyöngy percében a karjaiba borult, teljes erővel feltört a szerelem problémája. Szíve mélyén szunnyadó titkos érzés robbant ki, melynek már nem lehetett parancsolni. Nem lehetett visszaparancsolni a felidézett szellemeket. Mindig ott lebegett előtte Iván arca és bánatos szeme. Gondolkozásában óriási változás ment végbe. Azelőtt minden este színház, hangverseny, vagy más szórakozás volt programjában, most nem vágyott semmire, hanem egész este otthon ábrándozott és a hervadó ősz pompájában gyönyörködött. Oly messzeségben tűnt fel az a Mathison Helén, aki maliciózus clességgel, hitetlenkedve, gúnyolódva beszélt a társaságokban a szerelemről és aki tényleg még nem szeretett szerelemmel soha senkit. »Szerelem a repülőgépek, a rádió, a technikai esodák századában már elavult fogalom« szokta volt mondani és ez a mondása a társaságokban közszájon forgott. »Cinikus Helénnek« nevezték a hátamögött, de azért szívesen hallgatták az olyan kijelentéseit, hogy a szerelem a mai modern korban a babona és boszorkányság sorsára fog jutni. Ki hisz a mai időkben a boszorkányságban, holott a középkort mennyire foglalkoztatta. Eppen így leszünk a szerelemmel, néhány évtized múlva csodálkozva beszélnek róla az emberek, hogy ilyen is volt a világban. És mi lesz a házassággal, a fajfenntartással, vetették közbe a vitatkozók. Erre is meg volt a válasza. Megmarad a házasság, csak hogy átalakul teljesen érdekességé, mint ahogy már most is erősen arra felé halad ez az intézmény. Mint a cégtársakat most, — úgy fogják keresni a férjét vagy a feleséget. Hiszen már most is a hozomány, az apanázs a fontosabb része a házasságnak, mint a szerelem. Ami a fajfenntartást illeti, — hátha itt valami nagy baj lenne, akkor majd közbélep az állam és fizet minden újszülöttért, mint ahogy már most is jutalmazták a sokgyermekes szülőket. A fajfenntartás a szegényebb néposztályok jövedelmi forrása lesz, ezért fog kelleni nagyobb mértékben a demokrácia, szóval az átalakulásban teljesen el fog tűnni a szerelem. — Ilyen nézeteknek adott kifejezést Helén. A társaságokban eredetinek és cinikusnak tartották.

(Folytatjuk.)

Egy tragikusvégű házasság előzményei

A tragikus halált halt dr. Rác Lajos özvegye, Fehér Mária és első férje a törvényszék előtt.

AZ ÜGYÉSZSÉG KÖZOKIRATHAMISÍTÁSSAL VADOLJA ÖKET, MERT ALLITÓLAG TÉVES ADATOKAT MONDTAK BE A KÜLÖNÉLESRŐL SZÓLÓ HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNYBA.

Rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt szerdán délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte. A sok mellékvonatkozású pernek két vádlottja volt, öv. dr. Rác Lajosné szül. Fehér Mária és Emerich Tibor magántisztviselő. A debreceni kir. ügyészség közokirathamisítás vétsége címén emelt vádat ellenük. A vádirat szerint ugyanis Fehér Mária, aki annak idején Emerich Tibornak volt a felesége, 1929-ben elvált férjétől, de azért közte és Emerich Tibor között megvolt a házassági közösség. A váláshoz szükség-s különéleli bizonyítványt más tanu híján a férj és dr. Elek Dezső ügyvéd vallomása alapján az előjárás egyik tisztviselője, Furkó Lajos állította ki véltálosan, de a valóságban — a vádirat szerint — a felek nem éltek külön.

Ennek az ügynek szálat régebbre nyulnak vissza. Fehér Máriaét évekkel ezelőtt Emerich Tibor biztosi-tási tisztviselő vette feleségül. Később dr. Rác Lajos gazdasági főtanácsos megismerkedett Emerich Tibornal, akibe beleszeretett. Rác Lajos elvált feleségétől s elhatározta, hogy amennyiben Fehér Mária is felbontja Emerich Tiborral házasságát, ő feleségül veszi. Az Emerich-házaspár 1929. december 2-án vált el. A válást a férj hibájából mondotta ki a bíróság. A különvá-lási bizonyítvány szerint Emerich Tibor, aki addig feleségével a Boldogfalva uca 5. szám alatt lakott, 1929. december 2-án elköltözött onn és a Kossuth uca 32. sz. alá ment lakni.

Később valószínű névtelen feljelentés alapján vizsgálat indult, mert az a gyanu merült fel, hogy a volt házastársak között a házassági közösség nem szűnt meg. A kir. ügyészség a lefolytatott vizsgálat után közokirathamisítás miatt emelt vádat Fehér Mária ellen, akita a válás kimondása után nemsokára valóban feleségül vett dr. Rác Lajos. Ugyancsak vádat emelt az ügyészség Emerich Tibor ellen is mint tettestárs ellen.

Nem tartozik ugyan ehhez a bűn-ügyhöz, de mellékhatásánál szoros összefüggésben van vele az a tragédia, mely 1930 nyarán játszódott le Debrecenben. Ugy látszik ugyanis, hogy Rác Lajos, aki előkelő állású ember volt, nem találta meg azt a boldogságot, amit második házassá-gától várt és egy napon agyonlőtte magát.

A szerdai fő tárgyaláson öv. dr. Rác Lajosné előadta, hogy 27 éves és özvegy. Tagadta, hogy közokirathami-sítást követett el. Ő első férjétől való-ban 1929. december 2-án vált külön. Megtörtént, hogy néha együtt látták őket az emberek, de ennek semmi köze nem volt a házassági közösség-hez. A dolog ugyanis úgy állt, hogy ő a Boldogfalva uca 5. szám alatt lakott továbbra is, amely háznak feles-tulajdonosa ifj. Balogh János gazdál-kodó volt. Rác Lajos első felesége ismer-te ifj. Balogh Jánost s ő (a vád-lott) attól tartott, hogy ha Ráczné megtudja, hogy ő már elvált Emerich Tibortól, mindent el fog követni, hogy Rác Lajossal való házasságát me-zakadályozza. Csak a látszatot tartották fenn, nehogy Rác Lajosné közléje és Rác Lajos közléje álljon.

Hasonló értelmű vallomást tett Eme-

rich Tibor is, aki szintén tagadta, hogy közokirathamisítást követett el. Ő 1929. december 2-án tényleg meg-szűntette a házassági közösséget feles-gével s így nem tévesztették meg Furkó Lajost a különéleli bizonyít-vány kiállításánál.

Furkó Lajos tisztviselő tanuvallomása szerint ő a bementett adatok alapján állította ki a bizonyítványt.

Igen érdekes volt Balogh János sóffőz tanuvallomása, aki előadta, hogy a különéleli alatt Rác Lajos, Emerich Tiborné és Emerich Tibor többször rándultak ki autón. Egy alkalommal Lillafüredre rándultak ki, amikor is a hátsó ülésen Rác Lajos és Emerich Tiborné ült, míg Emerich Tibor a sóffőz mellett foglalt helyet. Rác Lajos egy másik alkalommal fagyaltot küldött a Boldogfalva uca 5. szám alá Emerichnének, de a fagy-lalt az ablakon át nem az asszony, hanem Emerich Tibor vette át, aki szor-inte ekkor is együtt élt az asszonnyal. Tudomása szerint 1930 husvétkor Emerich Tibor még mindig a Boldogfalva uca 5. szám alatt lakott, mikor Rác Lajos Emerich Tiborné-val autón kirándult a Hortobágyra, a válfőfőben levő férj az ablakon át in-tett ki nekik s így bucsuzott: „Jó utat!”

Emerich Tibor e tanu vallomására megjegyzi, hogy semmit sem tud a fagyalttörténetéről s az sem igaz, hogy ő a kérdéses időben a Boldogfalva u. 5. szám alatt lakott.

Özvegy Rácné kijelentette, hogy Balogh János vallomása rosszindulatú, annak idején sokszor kiköpött a férjé-től.

Rácné védője most megkérdezte a tanut:

— Ön írta a névtelen feljelentést? Jeney elnök: Nem engedem, hogy a tanu erre a kérdésre feleljen. Nem tar-tozik a per anyagához s nem köteles a tanu felelni.

Ifj. Balogh János földbirtokos, ház-tulajdonos előadta, hogy ő ritkán la-kott bent a városban, de gyakran jött be a tanyáról s ilyenkor a Boldogfalva uca 5. szám alá vitte a jószágait. Rác Lajosék 1930 május 10-én tar-tozták meg az esküvőt. Ő ugy látta, hogy Emerichné és Emerich között rendes házastársi viszony volt. Ta-vasszal együtt kertészkedtek s több-ször látta őket együtt.

Edelstein László magántisztviselő együtt volt alkalmazásban a Phönix biztosítónál Emerich Tiborral. Egy izben kereste a Boldogfalva ucai la-káson, de ott a nő azt mondotta, hogy a Kossuth ucaán találja meg.

Schwarcz Jenő kereskedő az időpon-tokra vonatkozóan nem tudott határo-zott feleletet adni.

Öz. Fejes Sándorné, aki rokonság-ban van a vádlott asszonnyal, kijelen-tette, hogy vallomást kíván tenni a kérdéses ügyben. Vallomása azonban néhány adattal kapcsolatban bizonyta-lan volt s így nem eskették meg.

A tanuk közül Balogh Jánost, ifj. Balogh Jánost és Edelstein Lászlót

megeskették tanuvallomására, amiért a védők semmisségi panaszt jelentet-tek be.

Dr. Kádár István ügyész bizonyítási kiegészítésére tett indítványt. Három levél van birtokában, melyek az el-hunyt Rác Lajos memóriájából valók.

Kéri felolvasni ezeket a leveleket, me-lyek adatokat, feljegyzéseket tartai-maznak. Kéri továbbá az ügyész több tanu megidézését, így Budapestről Szu-romi Terézt, valamint Elek Dezső ügy-védét, Rác Jenőt, az elhunyt kamarai igazgató fiát, id. Balogh Jánosné, Bi-zonyítási kívánja, hogy Rác Lajos tragikus halála után az özvegyet több-izben kereste fel Budapesten Emerich Tibor, akiről az asszony ugy beszélt a házban, mint unokatestvéréről s aki néha csak reggel távozott el tőle.

A védők elleneztek a bizonyítás ki-gészítését, a törvényszék azonban helyt adott az ügyész előterjesztésének és a bizonyítás kiegészítése végett a fő tárgyalást elnapolta.

Dr. Neubauer Ede egyetemi tanár és dr. Balogh Gyula gazd. hivatali igazgató, Budapesten tárgyalnak a klinikák fennmaradása ügyében

A debreceni egyetem orvosi fakultá-sának ügye egyre jobban előtérbe nyu-mul és már foglalkoztatja a legilleté-kesebbeket is. Közvetlenül a husvéti ünnepek előtt ülést tartott az egyetem klinikai bizottsága, amelynek az el-nöke dr. Neuber Ede egyetemi tanár. A klinikai bizottság ugy határozott, hogy nem várják be Hóman Bálint kultuszminiszter Debrecenbe való le-utuzását, hanem már előzetesen meg-indítják a tárgyalásokat a debreceni

egyetem orvosi fakultásának érdeké-ben.

A tárgyalásokra dr. Neuber Ede egyetemi tanár, a klinikai bizottság elnöke és dr. Balogh Gyula, a gazda-sági hivatal igazgatója utaztak fel Bu-dapestre a kultuszminisztériumba. Te-kintettel arra, hogy a kultusztervező költségvetése most kerül parlamenti tárgyalás alá, a klinikák vezetőinek budapesti tárgyalása rendkívül nagy jelentőséggel bír.

A felizgatott tömeg meg akarja támadni a csendőröket

Husvét vasárnapjára virradó éjszaka — mint Nyiregyháza-ról jelentik — be-törés történt Hodász községben. A csendőrök azonnal megindították a nyo-mozást s a déli órákban megjelentek a községháza udvarán. Itt a szenzáció hí-rére 400—500 főnyi tömeg gyűlt össze a husvéti istentisztelet után. A tömeg-ből kivált Litva Ferenc földmives és szidalmazni kezdte a csendőröket, mire Litva István, Litva József, Jónás Jenő és Máté József odaugrottak a község-

háza falához támasztott 10 méter hosz-szú tüzoltólétrához és szét akarták szed-ni, hogy annak darabjaival a csend-őröket megtámadják. A csendőrök azonban lekapták vdlukról a puskát és figyelmeztették őket, hogy ellensze-gülés esetén fegyverüket használják. A tömeg erre szétfutott. A csendőrök le-akarták tartóztatni Litva Ferencet, aki azonban megszökött, négy társát azon-ban sikerült elfogniok. Bekísérték őket a nyiregyházi törvényszék fogházába.

Husvét hétfőjén háromszor rálőtt a feleségére, de a golyó egyszer sem talált

Csaknem véres tragédia lett egy esaládi összeszólközésből Püspökladányban

Pledenik István püspökladányi pá-lyaőr békés egyetértésben élt együtt feleségével. Nemrégiben azonban Ple-denik vett egy fél hálószobát, amiért többször volt nézeteltérése az asszony-nal. Husvét vasárnapján ismét össze-szólköztek a házastársak, de aztán ismét elesenededett a ház. Hétfőn többen ellátogattak a környékről Ple-denikékhez. A férfi az ünnep alkalmá-val kissé beivott s rászólt a feleségére, hogy vegyen más ruhát fel. Az asszony ingerülten szólt vissza:

— Miből vegyek, ha nincs más?... A félhálóból erre is tett volna.

Az asszony megjegyzésére a kissé

iltas Pledenik rendkívül dühös lett. — Hol a revolverem! — kiáltotta és a lakásban kutatni kezdett a fegyver után. Az asszony a gyermekével együtt kimenekült a szobából s magára hagyta a haragvó embert. Közben Pledenik megtalálta a revolvert és kirohant az udvarra a felesége után. Amint a re-megő asszonyt meglátta, ráemelte a pisztolyt és háromszor elsütötte.

Szerencsére egyetlen golyó sem ta-lált és az asszony sértetlen maradt.

Ugy látszik, Pledenik István tudatá-ra ébredt, hogy milyen tragédia tör-ténhetett volna, ha a golyók véletlenül találnak. Azonnal felváltatta magát és jelentkezett a püspökladányi csendőr-ségen, ahol elmondta, hogy birtel-e támadt dührohamában milyen bűne-vetemedett. A csendőrség a kihallgatás után bekísérte Debrecenbe, ahol le-utalták a kir. ügyészség fogházába. Preinészberger Jenő vizsgálóbíró ki-hallgatta Pledenik Istvánt, majd pedig szabadlábra helyezte.

Saját guármánú,
jó minőségű
használati
férfi zokni

32 fillér

BENYÁTS-NÁL

A RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.
A MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kosuth”, Piac u. 26. Telefon 29—56. „Reménység”, Csapó u. 22. Telefon 34—21. „Isteni Gondviselés”, Petőfi tér. Telefon 29—81. „Csokonay”, Mester u. 43. Telefon 10—15. „II. Rákóczy”, Külsővárszék, Telefon 23—43. „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospércsi ut. 16. „Árpád fejedelem”, Csapókert, Jánossy u. 44.

— Kulturdélután rendez a Szent László Kör. A debreceni katolikus egyetemi és főiskolai hallgatók egyesülete f. hó 30-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel a piarista reálgimnázium dísztermében kultur délutánt rendez illusztris szereplőkkel, mint K. Voith Ilonka operakész, Halassy Mariska színművésznő, dr. Karl János piarista gimnáziumi igazgató és Szabó Emil zeneiskolai igazgató. Különösen nagy érdeklődés előzi meg dr. Karl János szereplését. A piarista gimnázium igazgatója ezúttal szabadelőadást tart. A minden tekintetben magas színvonalú kulturdélután műsorát a bölcsészhallgatók jól összehangolt 30 tagú zenekara teszi teljessé. A kulturdélutánra, amelyre belépti díj nincs, de műsormegváltás kötelező, ezúton is meghívja az elnökség a Kör barátait és a nagyjedemű közönséget.

— Fényes esküvő Budapesten. A fásori ref. templomban husvét elő napján, vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét ifj. Popovits Gyula Ardó Livával. Az ifjú párt dr. Sebestyén Jenő theol. igazgató eskette és áldotta meg. Tanúk voltak: Sinyei Merse István v. főispán és Geilhofer István. Az esküvőt fényes nászlakoma követte a hotel fehértermében.

— „Az állam beavatkozása a gazdasági életbe” címmel tart előadást dr. Szende Pál budapesti ügyvéd, a Magyar Általános Ingatlanbank jogtanácsosa, a Ház- és Telektulajdonosok Országos Egyesületének ügyvezető elnöke, hírneves hitelügyi kodifikátor, szombaton, 22-én este fél 9 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac uca 8.). — Az előadás tárgya a az előadó illusztris személye máris nagy érdeklődést váltott ki a kereskedői, pénzügyi és közgazdasági körökben. A Kereskedő Társulat vezetősége jó szolgálatot vél tenni a közgazdaság iránt érdeklődőknek ezen előadás megtartásával és minden érdeklődőt szívesen lát.

x Berzékinél új képek, olesó műtermi árak. Piac u. 38.

— Széll László az Egyetemi Luther Szövetségben. Az Egyetemi Luther Szövetség e tanévi munkaprogramjának befejezője lesz az a műsoros est, melyet április 29-én rendez este háromnegyed 8 órai kezdettel az Angol Királynő fehértermében. A műsor középpontjában Széll László gazdasági akadémiai tanár előadása áll, aki „Modern gazdasági kultúra és gazdaságképzés” címen fog előadást tartani. Ezenkívül művészi számok, szavaltatok egészítik ki a műsort. Az Egyetemi Luther Szövetség záró közgyűlése május 7-én, vasárnap d. e. 11 órakor lesz az egyház tanácstermében (Miklós u. 3. sz.). Ugy a műsoros estre, mint a közgyűlésre ezúton is felhívjuk a Debrecenben tanuló evangélikus egyetemi és főiskolai ifjúság figyelmét. Részletes műsorszám és tárgysorozatot később közlünk.

Laskay Dénest átadják a magyar hatóságoknak

Bécs, április 19. Az osztrák igazságügyi minisztérium megváltoztatta az alsófokú bíróság ítéletét és úgy döntött, hogy Laskay Dénest, a magyar állam másfélmillió pengőjének elikkasztóját nem Svájcban, hanem Magyarországnak szolgáltatják ki, főleg azért, mert Magyarország volt az első állam, amely Laskay kiadatását kérte.

Laskayt az osztrák fegyőrök holnap

délben adják át a hegyeshalmi határon a magyar detektíveknek. A holnap megérkező Laskayt, akit mint a svájci Magyar Borházak vezetőjét többrendbeli sikkasztással és hűtlen kezelés büntetével vádolnak, Auer György referens ügyész azonnal kihallgatja. A budapesti ügyészség átveszi a svájci állampolgárok érdekeinek képviselőt is.

— Kurnevillág Magyarországon. Vettétképes előadás a KIE szabadegyetemen, pénteken este hét (7) órakor. Színes, eleven képekben fog elvonulni a nézők előtt ennek a hősiesség kornak minden szépsége és dicsősége. Az előadásra belépődíj nincs. Mindenkit szívesen látnak, helye a KIE nagyterme, Piac u. 7. I. em.

— Lopással végződött mulatság. Alaposan megjárta az ünnepek alatt két vidéki fiatalember Debrecenben. Bejöttek egy kicsit szórakozni a városba és az egyik vendéglőben egy hölgyismerőse tettek szert. A két fiatalember hazakísérte a hölgyet, akit egyébként Révész Margitnak hívnak és a lakásban elbeszélgettek vele. Amikor eltávoztak, az egyik fiatalembernek hiányzott a zsebéből a tíz pengője. A leány tagadta a lopást és a rendőrségen is kihallgatása alkalmával hallani sem akart arról, mintha ő ellopta volna a pénzt. Amikor azonban a fogdában megmózták, a kabátja gallérjába bevarrva megtalálták az ellopott tízpengőt. A tolvaj leányt átkísérték a járásbíróhoz fogházába.

— Öngyilkos fiatalember. A konyári csendőrség jelentette telefonon a debreceni ügyészségnek, hogy szerdán délelőtt Nagy Lajos 21 éves ottani lakópillanatnyi elmezavarásban felakasztotta magát, mire észrevették, a fiatalember már halott volt. A temetési engedélyt az ügyészség meadta.

— Sok a tyuklopás. Néhány nap óta ismét elszaporodtak a tyuklopások a városban. Dr. Varga László Lugosi u. 8. sz. udvaráról 5 darab tyukot vittes el. A Katz-telepen, a Szeremley u. 9. szám alatt Vass Istvánról 9 tyukot és egy kakast loptak el a nyitott tyukólból. Visnyicki Lászlóné hajdusámsóni határban levő tanyájáról 6 tyukot és 5 kakast emeltek el a tolvajok. A lopások ügyében megindult a nyomozás.

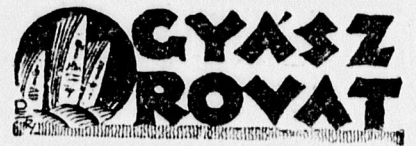
— Nyilvános köszönet. A Horlth közpórház belgyógyászati férfi osztályán ápolt betegek kötelességünknek tartjuk, hogy Alföldi Zoltán tanársegéd urnak, valamint okl. dr. Morvai Stefánia urhölgynek a nagy tudásukkal párosult szeretetteljes és gyöngéd kezelésükért, amelyben a betegeket kivétel nélkül részteszték méltóztatnak, a nagy nyilvánosság előtt a leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk Horlth Miklós közpórház belgyógyászati férfi osztály betegai: Csikes Ferenc, Csengő Albert, Jenei János, Szabó Sándor, Varga Miklós, Borok Antal, Losonci Károly, Csatári Géza, Friedmann Béla, Antal Lajos, Molnár Mihály, Kiss Mihály, Gvarmati Endre, Genesi István, Kun Ferenc, Székely György, Bordás Sándor, Széke Sándor.

GYOMOR.

hél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József víz különösen üls életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Közegészségügyi előadás

Folyó hó 25-én, kedden délután 6 órakor a Déri muzeum előadóteremben Neuber Ede „A debreceni I. oszt. elemi iskolai tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére” és Vásáry István „Az utóbbi évtized városi intézményei a közegészségügy szolgálatában” címmel tartanak előadást.

Hajdu Lajos nyug. MÁV kazánkovács 84 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Születések: Zeke Mihály vízv. szerelő, leány: Katalin; Varga Gyula tisztv. fiu: Károly; Szolnoki András fm., fiu: István; Pelles János máv. munkás, leány: Magdolna; Boró Károly kocsis, leány: Erzsébet; Patáki István fuvaros, leány: Mária; Tóth Ferenc sámfakészítő, leány: Julia; Tóth Ferenc npsz., leány: Mária; Csiki Béla cipész s. fiu: Lajos és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Zelenszki Eszter ref. 43 éves, Kishegyesi ut. 40. Kiss József ref. 8 éves, Targoncs u. 77. sz. Berki László ref. 27 éves, Wesselényi u. 83.

Eljegyzések: Schwarz Erő - Reichmann Magdolna; Knöpfler György - Angyal Katalin; Reisinger Jenő - Gulyás Etelka.

Kerékpárok

napi vagy órai használatra kölcsön. Ugyanitt kerékpárok javítása és új alkatrészek, gumik olcsón árban NAGY ISTVÁN-NÁL, Széchenyi uca 6. szám.

— A betörők otthagyták a zsákmányt és csak egy ébresztőórát vittek el a vámospércsi orvostól. Vakmerő, de szerencsésen végződő betörés történt dr. Mitrovics Gyula vámospércsi orvos lakásán. A betörők óvatosan behatoltak a lakásba, ahol gondosan összehúzómagoltak nagyon sok ruhaneműt, női és férfi fehérneműket és mindent, ami a kezük ügyébe került. A betörőket azonban valaki megzavarta a munkájukban, mert a zsákmányt hecsomagolva otthagyták és elmenekültek. Nem vittek magukkal semmit sem, csupán egy ébresztőórát, úgy látszik azzal a céllal, hogy máskor korábban keljenek fel. A vámospércsi csendőrség a betörésről értesítette a debreceni rendőrséget, amely megtele a szükséges intézkedéseket, ha a betörők az ébresztőórát Debrecenben akarnák értékesíteni, lefűlőjék őket.

Házasszonyok figelmébe!

Magytakarításokat, **poloskák** sváhok és rusznyik

KIIRTASAT SZAVATOSSAG MELLETT VALLALJA

Takarítási Vállalat, Debrecen, Nap-utca 3. szám.

TELEFON 17-35

Hatóságilag elismert »Poras in« fégérgirtószér is kapató!

HOGYAN MENTESITSÜK A HÁZIASSZONYT A FIZIKAI TULTERHELESTŐL

Dr. Kovácsné Tüdös Ilona elő-
adása

Az Országos Közegészségügyi Egye-
sület legutóbb tartott ülésén dr. Ger-
lóczy Zsigmond egyetemi tanár, egye-
sületi elnök felkérésére, dr. Kovácsné
Tüdös Ilona közgazdasági író tartott
nagy érdeklődéssel kísért előadást.

Azt fejtette, hogy a háztartási mun-
kában is az egészségesen és célszerűen
való dolgozást kell megvalósítani, hogy
a háziasszonyt a fizikai túlterheléstől
mentessük. A fizikai túlterhelés fá-
radtá, kimerültté és kedvetlenül teszi
a háziasszonyt s ez hatással van a csa-
ládi életre is. A célszerű és egészséges
dolgozás különféle módjait ismertette
ezután s rámutatott arra, hogy apró,
jelentéktelennek látszó körülmények-
nek a háztartási munka egészséges vég-
zésénél milyen nagy jelentősége van.
Azt is állítja, hogy a rendszertelenül
dolgozó háziasszony sok olyan bajt sze-
rezhet, amelyekből az okos és egészsé-
ges dolgozóval megkímélheti magát;
ilyenek a vizérlátulás, vastag boka,
dagadt lábfej, a lúdtalp, stb. Ezek fő-
ként az állandó állva való dolgozásnak
a következményei; de sok kellemetlen
következménye van a helytelen testtar-
tásban való dolgozásnak is, pl. a hát,
a váll, a kar a törzsizmok fájását leg-
gyakrabban reumának tulajdonítjuk, pe-
dig igen gyakran a fárasztó, kényel-
metlen helyzetben való dolgozás okoz-
za ezeket.

Nagy jelentősége van annak is, hogy
a háziasszony egészséges, világos és
jól szellőztetett helyiségben dolgozzék.
Kitért a lakás és a munkahelyek egész-
ségi követelményeire is; fontosnak
tartja, hogy a lakások építésénél és
átalakításánál vegyék tekintetbe a ta-
pasztalt háziasszony kívánságait is,
mert ő tudja a legjobban, hogy az ott-
hona és a helyiségei miként felelnek
meg legjobban a célnak. Érdekes szá-
mításokat közöl arra nézve, hogy a
rendszertelenül dolgozó háziasszony a
helytelenül berendezett konyhában
mennyi utat tesz meg, amíg a napi
négyeszeri, egyszerü étrendet elkészíti.
Nagy jelentőséget tulajdonít a közbe-
szurt pihenőknek, mint amelyek egész-
ségi szempontból elengedhetetlenek.
Összehasonlítást gyakorol a helytele-
nül végzett és így fárasztó házimunka
és a célszerű sportolás között, mely
utóbbira úgy szerezhet időt a háziass-
zony, ha a hibás munkarendszer he-
lyett beállítja az egészséges dolgozást s
ezáltal erőt és időt takarít meg. Szám-
szerű adatokkal igazolja azt is, hogy a
célszerűen dolgozó háziasszony na-
pontja mennyi időt tud megtakarítani a
régli rendszerrel szemben. Hivatkozik
végül az amerikai nőkre, akik egészsé-
gük védelmében ülve főznek, ülve mos-
nak és ülve vasalnak.

**Az egész város
az UNIO műterem**

**1 pengős
csodaszép
képeiről
beszél!**

Svetits-bérház, Piac 43. az
udvarban. Fényképfelvéte-
lek mindennap este 7-ig.

**Amatőr
munkák legolcsóbb
speciális kidolgo-
zása az „UNIO”
laboratóriumban.**
Állandóan trissz fotóclék rektára.

Elítélték

és elkobozták a hűtlen postás házát

A vagyonát a levelek kifosztásából szerezte.

A budapesti büntetőtörvényszék
tegnap tárgyalta Lőrincz László
volt postatisztnak és feleségének
bűnyűjét, akik ellen hűtlen kezelés
büntette, illetve bűnpártolás címén
indult eljárás. Lőrincz ellen az volt
a vád, hogy a budapesti 62. számú
postahivatalnál felbontotta a kül-
földre szóló leveleket és az abban
talált valutákat kivette. A vizsgálat
során megállapították, hogy Lőrincz
a múlt évben 18.000 pengőért házat
vásárolt, amit felesége nevére íra-
tott és pazar módon rendezett be.

Lőrincz azzal védekezett, hogy a
házat és bútort részben felesége ho-
zományából, részben megtakarított
keresetéből vásárolta, Lőrincz pedig
azt adta elő, hogy nem tudott
férje manipulációjáról, aki nem
avatta be dolgoiba s akitől valófél-
ben is van. Lőrincz védője szerint

sem a postakincstár, sem a kincstár
nem léphet fel sértettként, mert a
posta nem is szavatol a közönséges
levelekben küldött értékekért.

A bíróság hosszas tanácskozás
után Lőrincz 2 és fél évi fegyházra,
feleségét pedig bűnrészeség címén
négyhónapi fegyházra ítélte. Az in-
dokolás szerint a postatakarékpénz-
tár javára nem rendelhető el bizto-
sítás, mert nem sértette az ügynek,
de a bíróság elkobozta az összes ér-
tekeket és ingatlant is, mert azok a
kifosztott levelekben talált valuták-
ból származnak, már pedig azok a
valuták, amelyeket tiltott módon
akarnak külföldre csempészni, a
kincstár javára elkobandók. Eppen
ezért a kincstár javára elrendelte a
bíróság 23.000 pengő erejéig a bűn-
ügyi biztosítást is.

SPORT

Döntetlenül végzett a Bocskai Düsseldorfban

Bocskai—V. F. L. Benrath együttes 1:1.

Düsseldorf, április 19. A Bocskai
vándorcsoportja szerdán 2000 főnyi
közönség előtt a nyugatnémetor-
szági serleggyőztesével a V. F. L.
Benrath együttesével mérte össze
erejét. A mérkőzés 1:1 (1:0) arány-
ban döntetlenül végződött. A ma-
gyar professzionista csapat a me-
zőnyben sokkal jobb volt ellenfe-

lénél. A magyarok játéka nagy
fetszést aratott, azonban a csatá-
rok a kapunál puháknak bizonyul-
tak. A vezető gólt az első félidő 29.
percében Teleki lőtte. A németek
szünet után a 15. percben egyenli-
tettek Köhler balsszekető góljá-
val.

SOMOGY ELLEN VASÁRNAP DEBRECENBEN JÁTSZIK A BOCSKAI

Hosszabb idő után vasárnap játszik
idehaza ismét a Bocskai, amelyet a dia-
dalmas Ujpest-mérkőzés óta nem látott
a debreceni közönség. Azóta a Bocskai
megjárta Törökországot, Belgiumot és
Németországot s most három hét múl-
va, vasárnap száll újra bajnoki küz-
delemre a honi talajon.

A Bocskai nyomban hazatérése után
éppen nem lebecsülendő ellenfelet kap
a Somogyban, amelyet a kiesési mérkőz-
ések tapasztalat szerint még a legna-
gyobbaknak sem biztosak sohasem.
Annál kevésbé a Somogygal szemben,
amely jelenleg jó formában levő együt-
tes és csak balszerencsével veszíti el
sorozatosan minimális különbséggel
a meccseit. A Bocskai nem igen állotta
különben sem a Somogy játékmódját
és éppen a kaposvári profik voltak
azok, akik a Bocskainak a legtöbb és
legkellemetlenebb meglepetést okozták.
A vasárnapi mérkőzés tehát minden-
képpen érdekesnek, fontosnak és izgal-
masnak ígérkezik, hiszen a Bocskainak
is minden pontra szüksége van ahhoz,

hogy visszaszerezze az évek óta őrzött
negyedik helyet.

A mérkőzés délután 5 órakor kezdő-
dődik, előtte 3 órakor a DKASE—
DVSC amatőr bajnoki mérkőzést bo-
nyolítják le. A kettős meccsre a leszá-
lított helyárok érvényesek, jegyeket
már is lehet váltani elővetelben a MAV.
Menetjegyirodában.

FELHÍVÁSOK

A DMTE összes játékosait értesitem,
hogy a tréning a héten nem a DTE,
hanem pénteken a Dohánygyári pályán
fog lenni. Intéző.

A DKASE ezúton hívja fel összes I.
és II. csapatbeli játékosait, hogy a csüt-
örtöki tréningen, valamint a péntek
esti szakosztályi ülésen feltétlenül tel-
jes számban megjelenni szíveskedjenek.

A DKASE elnöksége ma, csütörtök
este 8 órakor elnökségi ülést tart a Ke-
reskedők és Utazók helyiségében, Bika-
félelelet.

Fotó

A győri országos kiállítás statisztiká-
jának adatai a debreceni MAOSz sike-
rét hatványozottan mutatják. A kiállítá-
sra leküldtek az ország egész terüle-
téről 800 darab képet, melyekből 455
darab ütötte meg a kívánt művészi mér-
teket (57 százalék). A debreceni M. A.
O. Sz. 66 képe közül kiállítottak 64 da-
rabot (97 százalék). Az egyéni verseny

legnagyobb díját a pesti MAOSz egyet-
len nagy aranyérmét Czabán, a győri
MAOSz két aranyérme közül az egyi-
ket Hajós, a hat ezüstérem közül ket-
tőt Angyal és Buza a debreceni MAOSz
versenyzői nyertek. Bronzéremből volt
12 darab, de ebből csak egyet nyert
debreceni MAOSz tag, Gieser Gyula sze-
mélyében. Viszont be kell látnunk
hogy országos versenyen voltunk és
másoknak (sokan voltak) is kellett
nyerniük...

A tiszteletdíjakat kivétel nélkül a
győriek mentették haza.

A Győri Hírlap írja: »Az ország leg-
jobb vidéki amatőrjei még mindig két-
ségeken ülnek a debreceniek, akik közül
ismeretlen fiataljai két aranyérmét ra-
gadtak el...

Egy pár szám, ami a győri kiállítá-
son az egyesületek munkájáról beszélt.
Győri kollekció 102 darab kép, Debre-
cen (MAOSz) 64 kép, Sopron 51 kép,
Szekszárd 39 kép, Budapesti Fotoclub
28 kép, Miskolc 19 kép, Kaposvár 19
kép, Debreceni Foto Club 18 kép, Bé-
készsaba 16 kép, Budafok 3 kép és
Nagykanizsa 1 kép.

A Budapesti MAOSz 70 képet küldött
versenyen kívüli.

A MAOSz debreceni Csoportja csüt-
örtökön este fél 9 órakor választmányi
ülést tart egyesületi helyiségében.

KÖNYV.

A Palladis áprilisi ujdonságai:

Egypengős Regények. 56. sz.

A GREYLANDI REJTÉLY.

Írta: Annie Haynes.

Valaki és a parkban azon a sötét éj-
szakán, amikor Cynthia megérkezik
nagyénje kastélyába, Hanna néni ked-
venc kutyáját korbáccsal veri Gillmann
az ajtó felől. Cynthia megéjszáz a si-
kamlós folyosón és eliesik: mikor le-
fekvéskor tisztítja a ruháját — vért
mos ki a kabátjából... Kinek a vére
ez? Miért vonst a kutya? — Mit á-
nak olyan lázasan a kertnek éjfél
csöndjében? — És miért hívta Hanna
néni Cynthiát, ha látni se akarja?...
Sötét titkok és veszedelmek sorozata:
ez a greylandi rejtély.

Lefojtott izgalom, vajdó drámák
nyomasztó hangulata őrli meg az olvasó
lelkét és tartja állandó feszültségben,
mint a vihar előtti szélesend vibráló le-
vegője.

Ugyanazok a nagy írói kvalitások,
amelyek a »Pengős regények« egyik
legkapósabb kötetévé avatták a »Tanu
a háztetőn« című Haynes-regényt:
ugyanolyan — ha ugyan nem frappán-
sabb — drámai erővel és művészettel
érvényesülnek ebben a kötetben is.
Melynek eredeti, fordulatok és lendüle-
tes stílusát híven adja vissza dr. Fe-
kete Oszkár hű fordítása.

Félpengős Regények. 22. sz.

KÉT LÉGY EGY CSAPÁSRA.

Írta: I. S. Fletcher.

A Félpengős Regények színpompás
és széles skálájú izgalmakat jelentő so-
kaságában is új színfoltot képvisel,
minden ízében modern bányaregény.

A regény középpontjában fiatal je-
gyespár áll: a bányatulajdonos leánya,
Philippa és Clinton, a közkedveltség-
nek örvendő, bár kissé könnyelmű fia-
talember, akit nagybátyja, Philippa
édesapja, valami állítólagos csekka-
misításért börtönbe zárattat. Clinton
azonban nem tudja elviselni a méltat-
lanul reá rótt büntetést, megszökik és
titokban felkeresi nagybátyját, hogy
meggyőzze őt ártatlanságáról. De alig,
hogy a bányatulajdonos szobájába lé-
pett, fellárnázzák a házat és ott érik
ő is nagybátyja mellett, aki hátában
tőrrel, holtan borul rá íróasztalára.

Senki sem hisz a fiatalember ártat-
lanságában, kivéve Philippát és az őt
rajongva szerető hányásnépet. Az es-
küdték is behozonyítva látja a gyil-
kosságot, Philippa azonban mindent el-
követ, hogy jegyesét megmenthesse.
Hősies küzdelem fejlődik a fiatal Clin-
ton életéért, a végzetes körülmények s
a visszautasított udvarló bosszúja azon-
ban újabb és újabb nehézségeket tá-
masztanak. Az utolsó pillanatban meg-
mozdul a bánya és napvilágra vetve a
maga földalatti titkait, lesújt a bűn-
sökre: két legyet egy csapásra.

Melegség, szív és hangulat árad eb-
ből a regényből, amely dr. Fekete Osz-
kár jeles fordításában jelent meg.

KÖZGAZDASÁG
TERMÉNYTÖZSDE
 Határidőzlet: Buza: május 13.75
 —76, június 13.87—88, október 12.25

—27. Rozs: május 6.83—85, Tengeri: május 6.95—26, július 7.32—36.
 Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.60—14.80, 78 kg 14.80—14.95, 79 kg 15.00—15.15, 80 kg 15.15—15.30, felsőtiszai járszági 77 kg 13.95—14.10, 78 kg 14.10—14.25, 79 kg 14.25—14.40, 80 kg 14.40—14.55. Rozs 6.75—6.85,

tak. árpa I. 8.70—9.00, tak. árpa II. 8.40—8.60, sörárpa 9.75—11.00, zab I. 8.25—8.50, zab II. 8.15—8.25, tengeri 6.75—6.85, korpa 5.85—5.95.
 Debreceni termény- és takarmánypiaci árak
 Páza 16.00—12.00 és a boletta, rozs 10.22 és a boletta, árpa 8.50—8.70, zab 7.50—7.00, tengeri 6.00—5.80, lucerna 4.80—4.40—3.80, széna 4.00—3.60—2.60, búkkönyv 2.50, elomszalma 1.80—1.60, égszalma 2.20, cukorrépa 1.00—0.90, takarmányrépa 0.90—0.80, vetőbúkkönyv 12.00—11.00, vetőbúkkönyv zab 9.00—7.50.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadó hivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

„Erna“
 jelégére levél van a kiadóban. 575
Fix fizetéses
 független tisztviselő, biztos állású, 150 pengő kölcsönt keres sürgősen váltóra. Leveletet „Sürgős“ jelégére kérek. 551
Könyvnap
 Junius 1—3, könyvek propaganda áron már most előigvezhetők, — magyarruhás leánykák, könyvtársághoz könyvnapra felvételt — Springer papír, könyvüzletébe. 522-V-28.

Alkalmazást nyer férfi

Cipészegédek
 felveszek. Késes u. 54. Buidosó.
Gyermek
 fiú tanulóknak felvételt Vojth fűszerkereskedőnél, Márton Kálmán ucca 1. 586
Középiskolát
 végzett fiú tanulóknak felvételt Horváth műszerésznél, Hunyadi 22 588

Alkalmazást nyer nő

Gazdasszonyt
 keresek vidéki tanyára elsejére, aki henkosztos cselédek részére főzni, kenyeret sütni jól tud és a házi munkák, különösen pulykanévelést jól érti. Cím a kiadóban. 305
Egvedülálló
 Komoly asszonyt vagy leány udvartakaróként, lecsoláért, mosásért k's szobát és világtást kap. Domokos Lajos ucca 6. Vénkert 317

Felvétetnek

tanulóknak, kifutóknak, fizetéses tanulóknak és önálló segédnőknek. Ica kalapszalom. Piac ucca 76 547
Gyermek
 mindenestől keresek sek hosszabb bizonyítványokkal. Ilentkezés 9—10 óra között. — Simonffy u. 2-4, I. 3. 564
Bejárónét
 ki mindenben járta, azonnal felvesz Mayer, Csapó 6, 581

Egy

tanulóknak felvételt. Bácsi, Halköz 6. sz. cipőfelsőrészkesztő. 557

Alkalmazást keres nő

Kosztümöntő
 állást keres helyben v. vidéken. Cím a kiadóban. 560
Jobb nő
 helyet keres, ahol nem fizetés, hanem jó bánásmód van, varrni, főzni, gyermek vagy betegápolást érti, magános vagy idős párhoz háztartást vezetni, még vidékre is. Faragó u. 1. sz., 2. ajtó. 548

Bejárónő

fiatal, alkalmazást keres éves bizonyítványokkal. Domokos Lajos 6. 558

Ajánlat

Tégla
 száraz bármely mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon: 23—18, 1153 IV. 30-ig.
Kerítésoszlopoknak
 való akácfa olcsón kaphatók. Bethlen ucca 44. 1678 — V. 10
Prima
 kovácszen mászánként öt pengőért, 30 kilós csomagokban egy pengő nyolcvanért beszerezhető Bartha szenttelepén. Isotály u. 3. 248
Le a puha gallérral!
 7 fillérért tisztít kemény gallérral Wacha, Simonffy 55. 531
Zálogcédlakat,
 használt férfi ruhákat, butorokat veszek. Levelezőlaphívásra házhoz megyek. Áruközvetítő. Csapó u. 6. 527
Tűkrök,
 üvegeszálások, fonosorozás, üvegezés Sipkóvitányi N. u. 568
Aranyat,
 zálogcédlakat legmagasabb áron vesz Blatter Árpád. Csapó 63. — Villamos ucca 561 568
Egyetemi
 hallgatóknak gallértisztítás 6 fillér Wachánál, Simonffy 55 571
Egy
 chévedt vizela anyukáját tulajdonosa átveheti. Nyugali utca 24. 559

Oktatás

Naményi
 Gyors- és Gépiróiskolában zakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9. 1534 — V. 3-ig.

Bútor

Ebedlő
 üzleti stélázi, bútorok költözés miatt sürgősen eladó. Széchenyi 6. 561

Autó, motor kerékpár

Eladó
 egy kitűnő állapotban lévő 500 köbcentis A. J. S. O. H. V. szőlőmotor-kerékpár teljes felszereléssel. József kir. herceg ucca 51. szám. 120 — IV. 20-ig.

Társ

350 pengő
 havi fix jövedelmet biztosító, ki 10.000 pengővel közreműködéssel betársul vállalatomba. Érdeklődők írjanak kiadóra „Fix fizetés“ jelégére. 510

Vegyés

Rozs,
 kisebb-nagyobb tételekben eladó. Vendég u. 79. 573
Szalongarnitúra
 eladó, zongora bére. adó. Batthyány 13. Délután 3—5-ig. 572

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó
 szép 6 méteres szoba és konyha, spázi. Vargakert u. 8. Bejárat Szoboszlai ut 4. 562
Kiadó
 szép szoba, konyha, — speiz virágos, fásított udvar. Árpád tér 15 587

Egvedülálló

komoly asszonyt vagy leány udvartakaróként lecsoláért, mosásért k's szobát és világtást kap. Domokos Lajos u. 6. Vénkert 317

Kiadó lakás két szobás

Májusra
 kisebb 2 szobás lakás kiadó. Péterfia 42 489
Szent Anna u. 54.
 kettő és egyszobás lakások májusra kiadók. 528

Két szoba, konyha kiadó.

Rothermere (Darabosi) ucca 55. 526

Svetits

bérlőházban kettőszobás lakások minden — komforttal, előnyös feltételekkel kiadók. Sv. 552

Két szoba, verandás lakás mellékkel

lakások májusra kiadó. Méliusztér 15., II. lakás. 552

Kétszobás

komfortos, egyszobás kis lakás májusra kiadó. Kossuth 36. 565

Kiadó

azonnal kettő nagy szoba, előszoba mellékkel vízzel a nagyállomásnál. Hid u. 2. 589

Kétszobás

lakás sertésstájtással, — esetleg istállóhasználat. tal májusra kiadó. Kishegyesi ut 12. 579

Uccai

2 szobás, fürdőszobás lakás 46 pengőért május 1-re kiadó. Árpád tér 24. 535

Kiadó

2 szoba, előszoba, fürdőszobás modern lakás május 1-re. Vörösmarté 5. 582

Kiadó

két uccai szoba, előszoba, ujonnan festve, május 1-re. Csapó 88. 583

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás,
 komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérházban májusra kiadó. 273
Háromszobás,
 fürdőszobás és kétszobás Csapó 41. Értekezni Szent Anna 7. 589

Kiadó lakás nagobb

Májusra
 4 szobás komfortos lakás kiadó. Péterfia 42. 499
Klubhelyiségnek
 Simonffy u. 5. sz. alatti emeleti helyiség kiadó. 550

Svetits

bérlőházban uccai első emeleti négyszobás lakás minden komforttal előnyös feltételekkel kiadó. Sv. 552

Bútorozott szoba

Butorozott
 szoba a központban két személyre rövid időre is kiadó. Alkalmas vidékieknek, kik a hővizet igénybe akarják venni. Arany János ucca 56. szám újabb épület balra 1-ső lépcső. 576 — IV. 24-ig.

Különbéjártatú

bútorozott szoba azonnalra vagy elsejére kiadó. Werbőczy u. 14. 555

Ingóság eladás

Ajtótok
 egy külső és egy üvegajtóval olcsón eladó. — Érték: a kiadóban. 149

Üzletberendezés

galériával, pulatok, látra, gázkályhák, háló és ebédlő eladó. Révész cipőüzlet. 554

Hordók

borosak minden áron eladók. Urikocsi, ekék, szekérrészek, fogatos permetezk. Szikvízgyár Böszörményi ut 5. 553

Háló,

keményfa, fényezett, műszerüzletberendezés minden elfogadható áron eladó. Pesty u. 43. 568

Gyermekágy,

és asztaltűzhely mindkettő jókarban eladó Boldogfalva u. 26., III. lépcső. 567

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Butorraktárnak
 megfelelő földszinti tágas helyiség kiadó Péterfia tizenhatszám alatt és borospince 221

Udvari

üzlethelyiségek vállalatnak és iparosoknak is alkalmas, kiadók Piac 41. Házfelülvélő. 431

Kiadó

hentes- és mészárosüzlet nagy kirakattal, műhelyvel, teljes berendezéssel ötven pengőért, esetleg más célra is. Iparkamara épületében. 574

Kiadó

kirakatos üzlethelyiség forgalmas helyen, jelenleg rádióüzlet, olcsó bérért, május 1-re. Csapó 88. 581

Atadó üzlet, vendéglő

Kis
 szatósüzlet elköltözés miatt berendezéssel, — áruval azonnal eladó. Cím a kiadóban. 563

Kereslet

Modern
 angol gyermekkosci kerestelek megvételre. — Cím: Hangya, Rózsa u. 569

Keresek

megvételre leégett cséplőt. Török László gépész Hajduszentmihály. 558

Bérlétek,

30—36 holdas prima földet azonnal átvételre keresek a város alatt. Cím a kiadóban. 578

Eladó ház

Sarok u. 12.
 számú ház eladó. 578

Eőtvis

u. 62. számú ház eladó. Értekezni vasárnap délelőtt üzemelt. 494

Eladó ház hely

Köntöskertben
 473 négyszögöl fekete talaju gyümölcsös és Hadházi ucca 26c. alatt 400 négyszögöl ház hely jövizű kuttal azonnal eladó. — Érdeklődhetni pénzügyi palota földszint 6. ajtóban. 590

Építkezésre

Csapó uccai villamosnál, Veres u. 6. szám alatt telek 16 méter uccai fronttal, — ottlévő anyagokkal együtt 6000 pengőért megvehető — Nagy ingatlanirodában. Csapó u. 56. 530 — IV. 23-ig

Bérlendő

Biharban 124 kat. hold fekete szántóföld tanyával. Értekezni Kisgyő u. 38. 11—13 óráig. 252

Feladás szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.